(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada Publishing Association, 184 Spadina

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES: In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00. In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 12 (111) KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 19, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

ANGLIJA REMIA HITLERIO ANTISOVIETINIUS PLANUS

GEORINGAS SU HITLERIU LIETUVA SIULO LENKIJOS PONAMS, JEI EIS JIEM TALKON

Paskutiniu laiku pasirodė spaudoj žinių, kad Hitleris sušvelnino kalbos toną link Lietuvos, o Smetona link Vokietijos.

Jei ton pusėn politikai pasuks, tai bus pilnas valdemarininkų laimėjimas Lietuvoj ir Hitlerio laimėjimas fronto prieš Sovietų Sąjungą.

Jei nevyks geruoju patraukti Lietuvą savo pusėn, tai atiduoti Lietuvą Lenkijos imperializmui. Štai ką rašo Toronto "Daily Star" garsus europinis korespondentas Pierre Van Paassen: **"Goeringas ir generalė vyriausybė persitikrinusi, kad turi sumušti Franciją, Angliją, Belgiją, Čekoslavakiją, Rumuniją ir Sovietų Sąjungą, kuomet išmuš valanda užkariavimui žemių vokiškam plūgui į rytus. Lenkijos laimėjimui už pagelbininkę, Goeringas pažadėjo Lenkijos valdonų globai pavesti visą Lietuvą ir dalį nevokiškos Čekoslavakijos. Naujam Europos padalinimui, planai yra išdirbti iki mažiausių smulkmenų."**

Vienyjasi Jėgos Gegužio Pirmos Apvaikščiojimui

Toronto, Ont. — Darbininkų solidarumo diena įgyja pilną savo prasmę. Toronto rajono CCF komitetas imasi iniciatyvos sumobilizavimui visokių pažvalgų darbininkiškų organizacijų apvaikščiojimui pirmos gegužės. Šaukia konferenciją Labor Temple salėj, kovo 20, penktadienio vakare. Kviečia prisiųsti po du atstovu nuo kiekvienos organizacijos. Užkviesta dalyvauti Trades and Labor Council ir Komunistų Partija, taipgi visos unijos.

Jei pereitais metais buvo dvi demonstracijos, tai šiais metais jau suliejama į vieną.

Sudaroma Vieningas Veikimas ir Vakaruose

Edmonton, Alta, Kovo 11.—Canadian Labor Party, CCF ir Komunistų Partija susitarė bendrai veikti prieš aukštus taksus, reikalaujant atmesti bado biudžetą su aukštais taksais, kuriam komanduoja finansinio kapitalo patarėjas Magor.

Susitarę partijos laiko masinius mitingus Edmontone, reikalauja išvyti Magor ir sudaryti biudžetą, kuriuo būtų aprūpinami biednuomenės reikalai.

Suvienyto Fronto Kandidatas Išrinktas į Mokyklų Tarybą

Calgary, Alta, Kovo 11.—Wayne, mainierių miestely nebeatsilaikė mainų baronų pastatytas kandidatas prieš J. Macdonaldą nuo suvienyto fronto kandidatą į mokyklų tarybą. Macdonaldas buvo pastatytas nuo Social Credit organizacijos ir Komunistų, o Cook, manageris Jewel mainų, nuo baronų. Pirmasis gavo 57 balsus, antrasis 39.

Komunistų Partija sulošė svarbią rolę sudaryme bendro fronto.

Sužeistas P. Adomėlis

Drg. Sudburietis praneša, kad del skubinimo sistemos sužeista drg. P. Adomėliui koja. Rašo, kad pagydoma. Vėliau žada parašyti plačiau apie įvykį.

Tikrai Liberališkas Biudžetas

Toronto, Ont., Kovo 16.—Premieras Hepburnas pereitoj sąvaitėj paskelbė biudžetą (provincinės valdžios sąmatą pajamų ir išlaidų), kuriame bedarbių pašalpoms suma sumažinama ant $8,000,000, užtat bankininkams atmokama skolų $10,000,000. Pereitais metais provincialė valdžia skyrė pašalpoms $20,363,645. Šiems metams, pradedant su balandžio 1 d., pašalpoms skiriama tik $12,600,000.

Šešta Dalis Bankininkams

Nuo konfederacijos laiko (provincijų apvienyjimas sudarant federalę valdžią), Ontarijos provincialė valdžia turėjusi išlaidų $1,800,000,000. Iš tos sumos $300,000,000 išmokėto nuošimčių bankininkams. Kitaip sakant, iš kiekvienų šešių dolerių, vienas doleris tenka bankininkams švelniu keliu, be jokio darbo nuošimčių formoj. O kitais penkiais šeštadaliais padengiama visi kiti provincialiai reikalai. Tai ministerio pirmininko Hepburno paduotos skaitlinės raporte apie biudžetą.

Dideli Potviniai Pietinėj Ontarijos Dalyj ir Quebece

Belleville, Ont., Kovo 14.—Beveik visas Belleville miestas apsemtas vandeniu. Daugelis šeimynų liko be pastogės. Apsemti namai. Nuostolių padaryta apie milioną dolerių. Pečiai sklepuos pasemti ir žmonės be šilumos. Quinte viešbutis išnuomavo gelžkelio gervežį viešbučio apšildymui.

Staigus atšilimas padarė tokį potvinį, kokio nėra buvę nuo 1918 m.

Port Hope miestelis paskendęs vandeny ir trobos atrodo lyg iš jūrų kyšo iš vandenio. Cobourgas, Nepanee, Trenton ir kiti tam krašte miesteliai apsemti vandeniu.

Nuverstas gelžkelio tiltas ties Anson.

Don River Toronte pakilusi 10 pėdų ir slenyje apsemtas Woodbine parkas.

Quebec, Kovo 14. — Potviniuose žuvo 11 Žmonių Cherlevoix apskrity, St. Martin bažnytkaimy paskandinta 5 vaikai. Kiti užmušti ledams namus griaunant.

CCF ŽMONĖS VYKSTA Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ

Toronto, Ont. Kovo 12.—Graham Spry, CCF Ontarijos provincionalis sekretorius ir redaktorius "New Commonwealth" vyksta į Sovietų Sąjungą sykiu su ekskursija F. S. U. (Sovietų Draugijų Sąjunga). Kitas CCF veikėjas, provincijos parlamento atstovas Sam Lawrence, taipgi vyksta į SSRS.

Delegacija greit išvyksta ir užtruks apie 4 sąvaites, susipažinimui su socialistine statyba.

"NEUŽTENKA DARBININKŲ" LAUKŲ DARBAMS

Toronto, Kovo 14.—"Žemdirbystės departamentas praneša, kad daugely apskričių trūksta darbininkų farmų darbams,"—pareiškė ponas M. C. McPhail, valdininkas departamento.

Kas liečia algas, tai tas pats ponas sako: "siekia $10.00 $12.00 ir kartais iki $15.00 į mėnesį nevedusiam vyrui."

Lai moka žmoniškas, o ne vergijos algas, tai darbininkų užteks.

3,607,600 TONŲ ANGLIŲ IŠKASTA BEDARBIŲ

Amerikoje bedarbiai "bootlegerišku" būdu, (nesiklausdami mainų baronų) iškasė 1935 metais 3,607,600 tonų, o 1934—3,000,000 tonų anglies. Daugiausia iškasta Pensilvanijos valstijoj. Žmonės be mašinų prasikasa kalnuose skylę ir imasi anglį. Kompanija neįstengia uždrausti.

Užmuštas Drg. B. Sodaitis B. C. Kalnynuos

Šliaužiant sniegui nuo kalnų, užgriuvo drg. Bronių Sodaitį, kovo 2, 25 mylias nuo Revelstoke ant C. P. R. gelžkelio

Drg. B. Sodaitis paeina iš Ličiškėnų kaimo, Jezno parapijos. Iš Lietuvos atvažiavęs 1928 m.

B. Sodaitis skaitė darbininkšiką literatūrą ir, aš manau, priklausė darbininkiškoms organizacijoms. Manau, kad jis turėjo nemažai draugų Kanadoje.

Brangus drauguži! Tu užmigai ant visados pavasariui atgyjant. Lai būna lengva tau Kanados žemelė ilsėtis B. C. kalnynuose. Nebelauks tavo laiškelio tavo namiškiai ir draugai.

Jonas Kavoliūnas
Beavermouth, B. C.

Užmušta 16 Darbininkų Sniego Slinkimuos

British Columbijos kalnynuose, ant Canadian Pacific gelžkelio, užmušta 16 darbininkų, dirbusių prie gelžkelio, tarpe kurių yra ir drg. Bronius Sodaitis, apie kurį rašo drg. Kavoliūnas. B. Sodaitis buvo "Darbininkų Žodžio" skaitytojas. (Gal garvežio vagonas suvažinėjo—**Red.**)

Kalnai sniego, po 100 jardų platumo ir 20-25 pėdas gilumo slenka nuo kalnų, nešdami su savim žemę, akmenis ir medžius raudami. Sakoma, kad tik 1906 m. buvę tokie dideli slinkimai, kada buvo 52 užmušti.

Slinkimai eina 25 mylias nuo Revelstoke į rytus, apie 300 nuo Vancouver linkui Calgario.

Nelsono distrikte įvykę bent 40 slinkimų. Viso ant C. P. R. linijos buvę 150 slinkimų.

ISPANIJOJ TEISIAMAS GENEROLAS ŽMOGŽUDYS

Madridas, Ispanija, Kovo 13. Generolas Lopez Ochola areštuotas ir teisiamas kaipo žmogžudys laike 1934 m. revoliucijos. Sakoma, kad po jo komanda nužudyta 5,000 sukilelių ir apie 200 revoliucionierių sušaudyta po sukilimui.

YORK TOWNSHIPE IŠMESTA ŠIMTAI ŠEIMYNŲ

Toronto, Kovo 14.—Su atšilusiu oru, miestelio anstolis ėmėsi darbo ir daugelis pašalpinių šeimynų išmesta į gatvę. "Šimtams šeimynų gręsia būti išmestoms greitu laiku, jei miestas neužmokės nuomos,"—pareiškė A. Mcgregor, moterų organizacijos pirmininkė.

PO 58 METŲ GAVO LAIŠKĄ

Toronto, Ont.—C. E. Johnson gavo laišką nuo W. I. Kilmer iš Alliston, Ont., išsiųstą 58 metai atgal, datuotą lapkričio 7, 1878 metais.

Laiške duodamas orderis kompanijai įtaisyti langus ir duris budinkui ant 88 Bellevue ave., Toronte.

Kas žin, ar ir budinkas laukia 58 metus įdedant langus ir duris!

Kodel Italija Sulaiko Karą Ethiopijoj?

Tik pusė metų praėjo, kaip Mussolinis skelbė, kad per dvi sąvaites apsidirbs su ethiopais. Didžiosios pasaulio valstybės sujudo protestuoti, kad sulaikius Mussolinį. Anglija šarvuotlaivius ir kariuomenę vežė į kolonijas, ant skerskelio Italijai.

Visų protestų ir grąsininmų tuomet Mossolinis ir klausyti nenorėjo. Mussolinio pasiuntiniai Tautų Lygoje kalbas apie sulaikymą karo Ethiopijoj skaitė už įžeidimą.

Prabėgo pusė metų fašistines Mussolinio užgaidas bevykdant. Užmušta keliolika tūkstančių Italijos žmonių kariškoj uniformoj. Tūkstančiai kareivių perbėgo Ethiopijos pusėn. Desėtkai tūkstančių sužeistų. Desėtkai tūkstančių kareivių serga nepakeldami kitokio klimato. Pakilo subruzdimas Italijoje. Gyvenimo reikmenys pabrango. Vežami Ethiopijon kareiviai bėga ir slapstosi. Išstoja didelės demonstracijos žmonių prieš siuntimą kareivių, prieš karą, prieš pablogėjusias sąlygas. Fašistų organizuotos unijos protestuoja. Duotas įsakymas pakeisti unijų vadus, reiškiančius nelojalumą fašistams.

Tokių sąlygų susilaukęs, Mussolinis lengvai davė Tautų Lygai sulaikyti mūšius Ethiopijoj. Matomai, Mussolinis jau laukė tokio pasiūlymo, kad pateisinus savo politinį pralaimėjimą. Pačiam pasitraukti mažai užėmus ir tiek žmonių iššudžius, tai karjeros galas. Prisiartino jau ir lietingas sezonas, kuris tęsis 6 mėnesius ir tuo laiku nieko negalima veikti karo laukc.

Štai kodel Mussolinis sulaiko karą. Ethiopijos kariuomenė pasilieka fronte. Jie netiki Mussolinio "taikos" žodžiams.

Francuzų Senatas Užtvirtino Savitarpinės Paramos Sutartį Su SSRS

Paryžius, Francija, Kovo 12.—Su visai mažu pasipriešinimu iš keleto senatorių, Francijos senatas užtvirtino sutartį padarytą Sovietų Sąjungos ir Francijos valdžių gelbėti viena kitai laike užpuolimo ant bile kurios iš tų dviejų. "Balsuoti už tokią sutartį, reiškia balsuoti už taiką," pareiškė komunistas senatorius M. Cachin.

PER RUBEŽIŲ Į ČEKOSLAVAKIJĄ

Prague, Čekoslavakija, Kovo 11.—Šeši vokiečių kareiviai, be ginklų, perėjo Čekoslavakijos sieną ir areštuoti Čekoslavakijos parubežinės dalies. Vokiečiai pasodinti dviems sąvaitėms kalėjiman. Sakosi, kad jie nejučiomis peržengę rubežių besičiužinėjant paklydus.

Visu Čekoslavakijos pasieniu Vokietija turi požeminių lindinių karo reikalams.

Kanadoj Gyvenanti Vokiečiai Mobilizuojami Karui Vokietijon

Toronto, Ont., Kovo 11.—Ludwig Kemff, generalis Vokietijos konsulas Kanadai, gyvenantis Montreale, išleido mobilizacijos raštą, Kanadoj gyvenantiems vokiečiams, gimusiems 1914, 1915 ir 1916 metais.

Konsulas skelbia, kad Kanadoj ir Newfoundlande gyvena 21,000 vyrų pripuolančių po šaukimu, ir dar neturinčių Kanados pilietybės popierų.

Viso Kanadoje gyvena apie pusę miliono vokiečių.

Kanados piliečiai vokiečiai bus tiktai kviečiami stoti vokiečių kariuomenėn. Prievarta jų paimti neturi teisės.

Ispanijoj Revoliucinis Judėjimas Auga

Madridas, Ispanija, Kovo 16.—Fašistams pralaimėjus rinkimus, jie griebėsi teroro ir provokacijų. Pradėjo deginti bažnyčias ir namus, kad kaltę suvertus ant Suvienyto Fronto Liaudies valdžios. Dar 11 užmuštų paskutinėj sąvaitėj susikirtimuose valdžios su fašistais. Valdžia areštavo fašistų vadus, sykiu ir Primo de Riviera, buvusio diktatoriaus sūnų.

Valdžios organai iškelia viešumon provokatorius, įsimaišiusius tarp valdžios šalininkų ir prisidengusius kairumu. Nuginkluoja juos ir uždaro kalėjiman už naikinimą turtų. Tokie chuliganai yra samoningai fašistų organizuojami, kad sukėlus neapykantą prieš naują liaudies valdžią. Komunistų ir Socialistų spaudžiama Respublikonų sudaryta valdžia organizuoja jėgas suvaldymui fašistų, kurie jau mėgino užimti kareivines.

Jaunuolių Kongresas Genevoje

Nuo rugpiūčio 31 iki rugsėjo 7, Genevoje, Švaicarijoje, šaukiamas pasaulinis jaunuolių kongresas. Jaunuolių bedarbių reikalai, taika ir jaunuolių ateitis, bus pagrindiniais kongreso klausimais.

Gauta užkvietimas pasiųsti 30 Kanados jaunuolių atstovų.

Nacionalis Kanados Jaunuolių Komitetas šaukia Kanados jaunuolių kongresą Ottawoje, gegužės 23-25. Kanados jaunuolių veikimas susidaręs iš Y. M. C. A., C. C. Y. M., Jaunųjų Komunistų Lygos ir bažnytinių organizacijų.

ITALIJOS BANKAI VALDŽIOS RANKOSE

Fašistų valdžia paėmė į savo rankas visus Italijos bankus, kad išgelbėjus kraštą nuo suirutės.

HITLERIS SU ANGLIJOS REAKCIONIERIAIS VYRIAUSI KARO EUROPOJ RUOŠĖJAI

ANGLIJA NEGERESNĖ UŽ VOKIETIJĄ

Londonas, Anglija, Kovo 12.—Hitleris sulaužė Lokarno taikos sutartį įsiveršdamas Reino kraštan.

Anglija sulaužė Lokarno sutartį nevykindama tos sutarties, nepastojant kelio Hitleriui laužant sutartį. Sutartyje pasakyta, kad kiekvienos pasirašiusios valstybės prievolė nubausti sulaužiusią sutartį valstybę.

ANGLIJOS ŠNIPŲ TINKLAS PERORGANIZUOJAMAS ANT KARO LAIKO PAMATŲ

Londonas, Anglija, Kovo 11. — Perorganizuojama Anglijoj šnipų veikimas sulyg reikalavimų karo laike. Taipgi padidinama išlaidos slaptajai tarnybai ant $350,000 ir vienas milionas dolerių paruošiama gatavai iš karo tarnybos pinigų.

Mongolai Dėkingi Sovietams Už Taikos Taktiką

Ulan Bator, Mongolija, Kovo 14.—Lupsandorshi, sekretorius centralinio komiteto Mongolijos liaudies partijos, išreiškė padėką C. K. posėdy, kovo 12, Sovietų Sąjungai, pasiremdamas Stalino pasikalbėjimu su Howardu, amerikiniu laikraštininku.

Valdžios centralinio komiteto posėdis, Mongolijos žmonių vardu, dėkoja Sovietų Sąjungai už pritarimą neprigulmingai Mongolijai ir pagelbą jos nepriklausomybės išlaikymui.

Jei ne Sovietų Sąjunga, tai Japonijos imperialistai jau būtų pasigrobę Mongoliją, sumindami jos nepriklausomybę.

Aberharto Planai, Kaipo Priedanga Reakcijai

Edmonton, Alta, Kovo 13.—C. H. Douglas, social kredito sistemos tėvas Anglijoj, pareiškė korespondentams, kad Aberharto cocial credit sistema Albertos provincijoj naudojama tik "kaipo uždanga reakciniams siekiams."

Douglas sulyg užkvietimo, kaipo patarėjas, lankėsi Albertoj ir davė patarimus Aberhartui, bet tas juos atmetė.

Švaresni Aberharto pasekėjai, parlamento nariai pradeda subrusti prieš patį savo vadą, ir instruktavo Aberhartą siųsti kablegramą Douglui į Angliją, kviečiant grįžti.

Lenkijos Fašistai Dūksta Prieš Žydus

Varšava, Kovo 12.—Pogromai ant žydų siaučia po visą Lenkiją. Trys žydai užmušti Przytyko miestely ir daug sužeistų. Daužomi langai ir baldai. Draskomi drabužiai. Kovo 9 fašistų būriai atvirai darė pogromus ir policija jiems netrukdė. Užtat policija išvaikė besiorganizuojančius būrius prieš žydų pogromus. Kovo 12, Lvove pogromus suruošė fašistiniai studentai ant žydų, daužė langus ir žydus mušė. Senatoriai Schoro ir Rostorowski patvirtina, kad tokie pogromai siaučia nuo senai.

Lenkijos hitlerinės dvasios valdžia laisvai leidžia pogromus.

TIK LIAUDIES SUVIENYTAS FRONTAS GALI SULAIKYTI JŲ RANKAS

Hitleris su Anglijos neoficialiu pritarimu pasiuntė pulkus kariuomenės į Reino srytį. Dabar fortifikuoja (stato tvirtoves) Reino kraštą ir nei ne mano iš jo traukti.

Sulyg Houser, finansinio žinovo raštų, centralinis Anglijos bankas skolinęs Vokietijai pinigus ginklavimuisi, nežiūrint, kad Vokietijai sulyg Versalio sutarties buvo uždrausta ginkluotis.

Pora metų atgal, kada Hitleris statė karo laivyną ir orlaivyną ir didino kariuomenę, Anglijos diplomatai žodžiais protestavo, ir tuo pačiu laiku buvo priešingi bile kokiems žygiams sulaikymui Vokietijos ginklavimuisi.

Šiandien tas pats. Žodžiais ir Anglija protestuoja prieš Hitlerio žygius, bet priešinasi ėmimui priemonių Hitlerio sulaikymui. Francija, Sovietų Sąjunga ir Balkanų valstybės reikalauja priversti Hitlerį pasitraukti iš Reino, Anglija jų planams priešinasi.

Francija reikalauja Anglijos užtikrinimo karinės pagelbos jei Hitleris pultų Franciją, Anglija atsisako duoti užtikrinimą tokios pagelbos.

Visi Anglijos valdžios žygiai rodo užtvirtinimą Hitlerio žygių ir užtikrinimą silpninti pasipriešinimą iš kitų valstybių vokiškam imperializmui.

Kanados buržuazinė spauda vadina taikia ir gudria Anglijos valdžios politiką. Iš kitos pusės, agituoja pasirengusiems stovėti su Anglija.

Darbo žmonėms suvienytomis jėgomis reikia spaust Kanados ir Anglijos valdžią, kad jos stotų iš vien su šalimis stojančiomis už taiką.

Hitlerio Tarškinimas Ginklais Atkreiptas Prieš SSRS

Hitlerio prakalbose užimant Reino kraštą centriniu tašku stovi komunizmas, apie kurį sukasi visa jo kalba. Hitleris apeliuoja į pasaulio kapitalistines šalis sudaryti suvienytą frontą prieš komunizmą. "Kas atsitiktų su mūsų senuoju, žmonėmis perpildytu kontinentu, jeigu bolševistinės revoliucijos chaosas pavyktų?" šaukė Hitleris. Jis siūlo 25 metų "taikos" sutartį, mušdamas į krutinę, kad jis nenori karo. Tik vot, tas nelemtasai komunizmas reikia nugalėti ir bus ramybė pasaulyj, skelbia Hitleris.

Ar pavyks Hitleriui sudaryti suvienytą frontą prieš bolševizmą, duos atsakymą darbo liaudis.

JAPONIJOS KAREIVIAI APŠAUDĘ SOVIETŲ DARBIN.

Maskva, Kovo 14. — Manchoukuo pasieny, prie Amuro upės, Japonijos kareiviai paleido 30 šūvių į prie darbo esančius Sovietų pusėje Sovietų darbininkus. Darbininkai buvo priversti pasitraukti. Nežymima ar kas nušauta.

Visokiais būdais Japonijos inperialistai nori išprovokuoti karą.

Londonas, Anglija,—Anglijos valdžia paskyrė $1,500,000,000 išleisti ginklavimuisi laikotarpy ketverių metų.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

AR TIK NEPASIKARTOS PARYŽIAUS KOMUNA

Kovo mėnesį, 1871 metų, Prusijos armijos veržėsi į Paryžių. Nepoleonas III buvo priverstas pasitraukti iš sosto ir užleisti Thiers kapitalistinei valdžiai. Bet Thiers parsidavė Bismarkui ir uždėjo didelę mokesčių naštą, kad patenkinti Prusijos valdonų reikalavimus. Jis taipgi stengėsi nuginkluoti Paryžiaus žmones, kurie norėjo kovoti prieš prusus. Bet kovo 18 dieną, 1871 metų, Paryžiaus masės žmonių sukilo ir įsteigė darbininkišką valdžią—Paryžiaus Komuną.

Thiers ir jo valdžia pabėgo į Versailes, kur mobilizavo savo jėgas. Jis susitaikė su Prusijos valdonais. Jam dabar Paryžiaus darbo žmonės paliko kur kas baisesni už prusus-barbarus, kaip juos jis pirmiau vadino. Ir po 71 dienos Paryžiaus Komuna buvo sutriuškinta, desėtkai tūkstančių darbininkų, darbininkių ir vaikų buvo ant gatvių kraujuose paskandinta.

Šiuo laiku Francijos istorija eina veik tuo pačiu keliu. Francijos masės jau pavarė Lavalio pusiau fašistinę valdžią, kuri pastatė Franciją į keblią padėtį gelbėdama Italijos fašizmą. Jei ne Lavalis, tai gal Italija būtų nubausta buvus ir Hitleris tuomi būtų buvęs perspėtas. Francijos liaudis suvienytu frontu prašalino Lavalio valdžią ir mobilizuojasi tolimesnėms kovoms, rinkimams ir galutinam laimėjimui—nuvertimui kapitalizmo ir įsteigimui proletariato diktatūros.

Kaip tuo laiku Thiers ir jo valdžia veikė prieš Paryžiaus darbininkų valdžią, tarėsi su Bismarku, traukė vokiečių armiją talkon prieš komunarus, taip šiandien Francijos fašistai, Lavalio ir kitų tokių remiami, mobilizuojasi ne Francijos gynimui, bet puolimui suvienyto proletariato ir progresyvių žmonių fronto, kuris žingsnis po žingsnio artinasi prie galios. Francijos fašistai ieško pagelbos pas Italijos ir Vokietijos fašistus prieš Francijos liaudį. Gal mėgins vėl pasikviesti Hitlerio armiją sutriuškinimui liaudies fronto valdžios, kuri po rinkimų, aiškų, bus daug kairesnė.

Klausimas dabar palieka, kaip jiems pasiseks. Gal Francijos proletariatas nušluos visus tuos priešus ir įsteigs proletariato diktatūrą, kartu su Sovietų Sąjungos Raudonaja Armija užduos smūgį ir Vokietijos fašizmui, nuo kurio sudrebės fašizmas po visą pasaulį.

TIK DARBININKŲ KOVOS GALI SULAIKYTI FAŠISTŲ KARIŠKUS ŽYGIUS

Kada Mussolinio fašistai pradėjo Ethiopijos žmonių skerdynes, Sovietų Sąjunga ir visas darbininkiškas judėjimas reikalavo įvykdyti Tautų Sąjungos numatytas pabaudas prieš Italiją, už sulaužymą taikos ir užpuolimą ant Tautų Lygos narės.

Bet Tautų Sąjungai vadovaujančios šalys, kaip Anglija ir Francija, visaip išsisukinėjo, nurodydamos, kad griežtos sankcijos iššauks karą. Tų šalių kapitalistai bijojo krizio Italijoj, bijojo darbininkų revoliucijos, fašizmo susmukimo. Užtai ir nebaudė, o dar rėmė Italiją, kas buvo matoma iš Anglijos ir Francijos sugalvoto Ethiopijos padalinimo plano.

Į tai atsakydama Sovietų Sąjunga ir visa revoliucinė spauda šaukė, kad leidimas Mussoliniui užgriebti Ethiopiją, yra didesnis pavojus taikai, negu sulaikymas Italijos puolimo ant Ethiopijos. Buvo nurodoma, kad Italijos nesuvaldymas bus paraginimu kitiems imperialistams vykdyti savo planus.

Kas buvo sakyta, šiandien jau matosi. Hitleris privežė armijos Reino ruožtan, sulaužydamas paskutinę taikos sutartį—Locarno sutartį. Hitleris dabar mato, kad niekas ir jo kelių nepastos, kaip nepastojo Japonijos ir Italijos. Kaip tik sankcijos prieš Italiją susmuko, tai tuoj tas ir įvyko. Dabar jau daug didesnis karo pavojus, negu būtų buvęs Italiją sudraudžiant.

Vokietijos fašizmas yra didžiausiu pavojumi taikai. Jis rengiasi pulti Sovietų Sąjungą ir kitas šalis, kurios stovi ant kelio. Jis prie to rengiasi ir ne juokais. Tą parodo mobilizacija armijos tarnybai užsienyje gyvenančių vokiečių. Vokietijos fašizmas mat atstovauja paskutines desperatiškas kapitalo pastangas prieš naują sistemą, prieš komunizmą. Juo greičiau—tuo jam geriau. Todel šitie jo žygiai ir gauna pritarimo iš Anglijos ir kitų šalių. Anglija jau dabar pasirodė užgirdama Hitlerio žygius į Reiną.

Tautų Sąjunga, kaip jau iki šiol pasirode, bejėgė išrišti tarptautinius konfliktus. Visos taikos sutartys subirėjo nuo fašizmo smūgių. Kitas pasaulinis karas jau arti. Tai labai opus klausimas viso pasaulio darbininkams, kurio išrišimas jų rankose. Tik tinkamas susimobilizavimas ir tinkamos kovos gali duoti teigiamus rezultatus.

NORINT DUOTI ŽMONĖMS — REIKIA PAIMTI IŠ TURČIŲ

Kada atsirado Social Credit judėjimas Albertoj, kurio vadai žadėjo kiekvienam suaugusiam piliečiui po $25.00 į mėnesį, komunistinė spauda nurodė, kad iš to judėjimo nieko neišeis, nes jis tuo pačiu laiku žadėjo kapitalistams dar didesnius pelnus. Komunistai nurodė, kad nebus galima duoti nepaėmus iš turčių. Dabar tas pasitvirtina.

Visa bėda su Social Credit teorija yra ta, kad ji klaidinga. Ji sako, kad kapitalistų pinigai, palikti žaliadaikčiams, nepatenka į vartotojų rankas. Todel ji reikalauja, kad būtų duodama žmonėms pagelba išpirkti iš fabrikų ir tas prekes, kurios būna pagamintos už žaliadaikčiams paliktus pinigus. Bet juk tie darbininkai, kurie dirba prie žaliadaikčių pagaminimo, nepagamina vartojamų daiktų, jie perka kitų fabrikų daiktus, kurių savininkai perka žaliadaikčius ir gamina prekes.

Jei kapitalistai nenorėtų kuodaugiau pinigų gauti, tai jie ir be Social Credit galėtų pakelti darbininkams algas, sutrumpinti darbo dieną ir tokiu būdu pagerinti padėtį. Duoti dividentus, tai kaip ir tą patį daryti. O to kapitalistai nenori, jie gatavi tiek tas algas kirsti, kiek galima. Čia ir yra priežastis Social Credit teorijos pasikorimo.

Paskutinės žinios rodo, kad Social Credit premjeras, Mr. Aberhart, turi klausyti bankierių. Aberharto valdžiai diktuojąs koks ten Mr. Magor, bankierių atstovas. Aišku, bankieriai prižiūri, kad Social Credit nepažeistų jų interesų.

Komunistų Partija Social Credit judėjimui siūlo suvienytą frontą su komunistais ir socialistais, kad tokiu būdu privertus bankieruis nusileisti ir patenkinti tuojautinius žmonių reikalavimus, kadangi Social Credit sistema negali veikti prie kapitalistinės sistemos.

TORONTO DARBININKAI TURĖS BENDRĄ PIRMOS GEGUŽĖS PAMINĖJIMĄ

Ne tik lietuviai rengiasi bendru frontu minėti pirmą gegužės, bet ir visi kiti darbininkai. CCF distrikto komitetas sutiko šaukti didelę pirmos gegužės konferenciją, kurion bus kviečiamos visos organizacijos, unijos ir darbininkiškos partijos. Tą konferenciją užgyrė draugas Tim Buck, Komunistų Partijos vardu, ir J. W. Buckley, Trades and Labor Council vardu. Tas reiškia, kad šiemet bus tik vienas minėjimas—viena demonstracija.

Toronto lietuvių bendras frontas turėtų pasirodyti ne tik su parengimu, bet ir dalyvavimu toj didžiulėj demonstracijoj, kurioj dalyvaus komunistai, socialistai ir kiti darbininkai. Reiktų lietuviams išdirbti bendram frontui pritinkančius plakatus. Prie to viso, reikia mobilizuotis.

Šiais metais paminėjimas pirmos gegužės labai svarbus. Viena, kad šiais metais sukanka jau 50 metų, kaip darbininkai pradėjo minėti tą dieną, o antra, tai kad su šia diena šiais metais rišasi labai svarbūs darbininkams klausimai. Technikos išsivystymas verčia darbo dieną sutrumpinti iki kokių 7 valandų į dieną. Pasakiški kapitalistų pelnai rodo, kad yra galima išsikovoti geresnes algas, tik reikia būti organizuotiems ir kovoti. Kita, galingos demonstracijos pirmo gegužės bus protestu prieš imperialistų rengiamas skerdynes. Todel kiekvieno darbininko pareiga rengtis prie tos dienos ir dalyvauti, kad prisidėti prie darbininkų reikalavimų.

Suvienytas Frontas

Ar Suvienytas Frontas Galimas?

Ar galima realizuoti šią proletariato vienybę veikime atskirose šalyse ir visame pasaulyje? Taip, galima. Ir net labai tuoj. Kamunistų Internacionalas **nestato jokių sąlygų tam bendram veikimui, išskiriant vieną, ir ta pamatinė sąlyga priimtina visiems darbininkams, tai yra, kad suvienytas veikimas būtų atsuktas prieš fašizmą, prieš kapitalo ofenzyvą, prieš karo pavojų. prieš klasinį priešą.**

Mes komunistai esame klasės partija, proletarinė partija. Bet kaipo proletariato avangardas, esame pasirengę rengti bendrus veiksmus proletariato ir kitų sluogsnių, susiinteresavusių kova prie fašizmą. Mes komunistai esame revoliucinė partija, bet mes esame pasirengę bendrai veikti su kitomis partijomis kovoje prieš fašizmą.

Mes komunistai turime kitus galutinus siekius, kurių neturi tos klasės ir partijos, bet, kovodami už tuos siekius, mes esame pasirengę kartu kovoti už bile kokius tuojautinius reikalus, kurie, kada bus atsiekti, susilpnins fašizmo poziciją ir sustiprins proletariato.

Mes komunistai naudojame kovos metodus tokius, kurie skiriasi nuo tų partijų metodų, bet, naudodami savuosius metodus atmušimui fašizmo, mes komunistai taipgi remsime tuos kovos metodus, kuriuos naudoja kitos partijos, nors jie išrodytų nepakankami, jei tik jie yra tikrai atsukti prieš fašizmą.

Mes pasirengę daryti tą viską todel, kad mes norime buržuazinės demokratijos šalyse užkirsti kelią reakcijai ir kapitalo ir fašizmo ofenzyvai, neleisti susiaurinti buržuazinės demokratijos laisvių, užbėgti už akių fašizmo teroristiniam kerštui ant proletariato, revoliucinės valstiečių ir intelektualų sekcijos, ir išgelbėti jauną kartą nuo fizinio ir dvasinio išsigimimo.

Mes pasirengę tą viską daryti todel, kad mes norime pagreitinti fašizmo nuvertimą fašistiniuose kraštuose.

Mes pasirengę tą viską daryti todel, kad **mes norime išgelbėti pasaulį nuo fašistinio barbarizmo ir imperialistinio karo žiaurumų.**

Sudarymas bendro fronto iš įvairių darbo klasės sluogsnių, nežiūrint į partijų ir organizacijų pakraipas, yra reikalinga **net pirm to, kada dauguma darbo klasės bus suvienyta kovoje už nuvertimą kapitalizmo ir pergalės proletarinės revoliucijos.**

Argi ne aišku, kad dviejų internacionalų, Komunistų ir Antrojo, partijų ir organizacijų pasekėjų bendras veikimas sudarytų masinį atsispyrimą fašizmo užpuolimui ir pakeltų darbininkų klasės politinę svarbą?

Bendras abiejų internacionalų partijų veikimas prieš fašizmą padarytų įtaką ne vien tiktai tarpe dabartinių jų pasekėjų; jis taip pat padarytų įtaką **į katalikus, anarchistus ir neorganizuotus darbininkus, ir net į tuos, kurie laikinai tapo aukomis fašizmo demagogijos.**

Dar daugiau, galingas suvienytas proletariato frontas padarytų didelę įtaką ir į kitų sluogsnių darbo žmones, į valstiečius, į miestų smulkiąją buržuaziją, į inteligentiją. Suvienytas frontas įkvėptų siubuojančioms grupėms pasitikėjimą darbininkų klasės stiprumu.

Bet ir tas dar ne viskas. Imperialistinių šalių proletariatas turi pagelbininkų ne tik savo šalių darbo žmonėse, bet ir prispaustose kolonijų ir pusiau-kolonijų tautose. Kadangi proletariatas susiskaldęs tautiniai ir tarptautiniai, kadangi viena jo dalis remia bendradarbiavimą su buržuazija, ypatingai jos kolonijų ir pusiau-kolonijų priespaudos sistemą, tas atstumia nuo darbininkų klasės prispaustus kolonijų ir pasiau-kolonijų žmones ir susilpnina pasaulinį priešimperialistinį frontą. Kiekvienas imperialistinių šalių proletarjato žingsnis linkui bendro veikimo, remiančio paliuosavimą prispaustų kolonijų ir pusiau-kolonijų žmonių, reiškia pavertimą kolonijų ir pusiau-kolonijų į svarbiausius pasaulio proletariato rezervus.

Jei galu gale mes paimsime atydon tą tarptautinį suvienytą proletariato ir jo talkininkų veikimą kartu su **nuolatos augančia jėga proletarinės valstybės, socializmo šalies, Sovietų Sąjungos,** mes pamatysime, kokios didelės perspektyvos pasidaro realizuojant suvienytą proletariato veikimą tautinėj ir tarptautinėj plotmėj.—**Dimitrovas** (Suvienytas Frontas Prieš Fašizmą ir Karą).

PAREINIO OKUPACIJA--ŽINGSNIS PRIE ANTRO SENSACINIO KARO

Rašo **Pierre van Paassen**

Munich, Vokietija.—(Per Federated and Associated Labor Press)—Nazinės Vokietijos okupacija demilitarizuoto Pereinio, pastatant sukliurusią Europą vėl ant karo bedugnės kranto, priduoda didelės svarbos sensaciniams militariniams Goeringo planams sunaikinti pusę Europos.

Pamatiniai punktai šio Goeringo plano tapo žinomi per Holandijos valdžią, kuri pranešė Londonui ir Paryžiui apie buvimą septyniolikos naujų karišku aerodromų ant Vokietijos-Holandijos rubežiaus ir 51 darbo kempės, kurių įnamiai—87,000 žmonių—dviejomis pamainomis lieja penkių pėdų storio cementinius plentus, kuriais galėtų važinėti sunkiausi tankai ir didžiulės Bertha typo kanuolės.

Goeringo planas reikalauja baisios orinės atakos ant Anglijos be jokio perspėjimo ar karo paskelbimo, kaipo ženklo atidarymui ugnies antran pasauliniam karui, prie kurio palygintas 1914-18 metų karas atrodys tik vaikų žaidimui.

Goeringas ir Vokietijos fašistų štabas įsitikinęs, kad jie turi kariauti su Francija, Anglija, Belgija, Čekoslavakija, Rumunija ir Sovietų Sąjunga tuojau, kaip tik išmuš valanda "užgriebti žemę Rytuose del Vokietijos plūgo." Kad laimėti Lenkiją už talkininkę, Goeringas pažadėjo atiduoti tos šalies valdonams visą Lietuvą ir nevokišką dalį Čekoslavakijos, naujame Europos perdalinime, kurį fašistų vadai išdirbo iki pačių smulkmenų. Berline tikrai manoma, kad Japonija nesigėdys pasinaudoti karu Europoj, ką jį visuomet darė, ir pasiimti tiek Sovietų Sąjungos, kiek ji norės.

Kada karas prasidės? Goeringas ir kiti vadai mano, kad jie vieni galės laimėti su tuo, ką jie turės po ranka 1939 metų pavasarį, nors Hitleris ir Georingas norėtų pradėti kur kas ankščiau, apie 1937 metų pavasarį, jei Lenkija būtų laimėta. Juo labiau blogėja ekonominė padėtis Vokietijoj, tuo greičiau jie turi pradėti.

Septynios iš Frisian salų šiauriniame Holandijos pakrantyje, kurios priklauso Vokietijai, paverstos į plieno ir cemento šmotus su požeminiais aerodromais, į kuriuos gali sutilpti oro laivynas iš 5,000 bombnešių ir žvalgybinių orlaivių. Kiti aerodromai pabudavoti Wesermunde ir Wilhelmshavene, netoli nuo tų.

Anglijai palieka pasirinkti: ar pasilikti neutraliai būsimame konflikte, ar matyti sunaikintus iš oro Londoną, Birminghamą, Leedsą, Manchester, Glasgow ir Aberdeen. Vokietijos orinės jėgos ant tiek didelės, kad jos gali sunaikinti milionus žmonių į pusės valandos laiką, naudodamos gazus, sprogstančias ir ugnį sėjančias bombas.

Tuo pačiu laiku Vokietijos armija mesis per Holandiją linkui Calais ir kanalo uostų. Vokiečiai ketina eiti pirma per Holandiją, o ne Belgiją, nes pastaroji nuo pereito karo pasibudavojo visą eilę galingų fortų. Kita Vokietijos armija, remiama Lenkijos jėgų, sutriuškins Čekoslavakiją. Per dešimt dienų, Berline manoma, pasipriešinimas iš Čekoslavakijos armijos pusės bus nugalėtas. Vyriausios rytinės Vokietijos ir Lenkijos sąjungininkų armijos tada eis į pietus ant Rumunijos. Jų tikslas bus Odesa ant Juodųjų jūrų pakraščio, vyriausias Sovietų Sąjungos uostas pietuose.

Vokietijos orlaivių laivynas tuojau sunaikins Leningradą ir Kronstadtą. Ši bombadierių armada pasikels iš Finijos, kuri pasirengus prisidėti prie Vokietijos - Lenkijos sąjungininkų. Vokietija ir Japonija pastatė aerodromus Finijoj. Finijai būsią atiduota Sovietų Korelija už tą brangią pagelbą.

Tas baisus užpuolimas ant Sovietų Sąjungos eis dviem frontais. Viena Vokietijos-Lenkijos armija eis per Lietuvą, o antra per Rumuniją. Nei viena iš tų šalių negalės daug pasipriešinti. Kai tik armijos užims Ukrainą, didžiulį Rusijos aruodą ir industrinį centrą, didelė jėga bus pasiųsta užimti Maskvą, kur Cyril Romanov bus užsodintas ant sosto. Tada Rusija taps kaip ir Vokietijos Mančuko.

Po to karo, fašistinis kablys bus simboliu didžios vergų valstybės. Tokie tai Goeringo planai.

Šaltai, moksliškai, žiauriai Goeringas planuoja sunaikinti milionus gyvybių. Fašizmo likimas kabo ant to karo. Nes be karo nazių režimas sutrupėtų nuo ekonominių smūgių.

Red. Pastaba.—Kad fašizmas rengiasi prie to, tai nėra abejonės. Tačiau jam užkariauti Sovietų Sąjungą nepasiseks. Sovietų Sąjunga pati yra stipra, o prie to, juk milionai darbininkų po visą pasaulį, neišskiriant ir Vokietijos, stos ginti socializmo tėvynės.

St. Boniface Lietuviai Parėmė Lietuvos Politinius Kalinius

Sekmadieny, kovo 1 d., SDK LSPD 7 kuopa surengė šeimyniškа vakarėlį pas draugę Gudžiūnienę grįčioj St. Boniface, Man. Publikos atsilankė pusėtinai. Kadangi šitas perengimas iš anksto buvo skiriamas del Lietuvos politinių kalinių, tai draugės-ai gerai įvertino ir parėmė kiek kas galėjo. Aukų sukėlė $22.50. Daugiausiai pasidarbavo, tai draugės moterys: Gudžiūnienė, Pūrienė, Vidrukienė ir Steponavičienė. Paminėtos draugės paaukavo po porą keiksų užkandžiams ir gražią staltiesę del laimėjimo loterijoje šokių vakare. Staltiesę laimėjo draugė Ginevičienė.

Už tokią gražią paramą St. Boniface SDKLSPD 7 kuopos vardu visiems draugams ir draugėms atsilankusiems į parengimą, taip gi draugėms moterims už gardžius keiksus ir dovaną del loterijos, kuri davė pelno $6.00 tariame ačiu. Taipgi tariame didelį proletarišką ačiū draugui Gudžiūnui už paaukavimą grįčios del šokių vakaro surengimo.

Rengimo Komisija

Naujo Skaitytojo Nuomonė Apie "Darbininkų Žodį"

Čia talpiname laiškutį draugo iš Grand Rapids, Mich., USA, kuris rodo, kad ir amerikiečiai interesuojasi mūsų laikraščiu—**Red.**

Gerb. Redakcija! Jau 4 numerius gavau "Darbininkų Žodžio" ir man labai smagu, kad pradėjo lankyti mane toks jaunas, gražus, didelio formato laikraštis "Darbininkų Žodis." Čia įdedu jums vieną dolerį.

Aš vėlinu "D. Ž." augti, bujoti ir šviesti darbo žmones.

Draugiškai: **L. Lawanavičius**

Ilgi Strapsniai Laikraštyje Nemėgiami

Ilgų straipsnių nemėgstu. Daugiau faktų iš darbininkų gyvenimo. Faktų iš fašistinės Lietuvos gyvenimo. Daugiau gyvenimo vaizdelių ir retkarčiais straipsnių iš dailiosios literatūros. Įdomu pasaulinės žinios.

Su pagarba, **M. Doveikienė**

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 48—2nd Ave., Newark, N. J., U. S. A.

Meilės Pinklė

Gerb. drauge daktare! Matau per "Darbininkų Žodį," Jūs duodate įvairių patarimų. Gal galėsite ir man suteikti kokį patarimą. Mano liga labai keista ir gal su vaistais negydoma. Jos užvardinimas tiktų—"meilės pinklės."

Esu vedęs virš penkių metų. Kuomet vedžiau ir apsivedęs kokį metą savo žmoną mylėjau. Bet štai po to kelius kartus pamačiau žmonos antdrapanėmis užterštus rūbus, arba vėl po mano akių žmona plaujasi po susinešimui. Nuo tų vaizdų mano meilė pradėjo atšaldinėt. Ir iki šiai dienai jokios meilės nei krislelio neliko. Jokio lytinio patraukimo prie jos neturiu. Tik, kad savo žmonai neparodyti to atšalimo, daugiausiai kartą į sąvaitę turiu susinešimą. Bet tas man susinešimas nesudaro jokio malonumo, kas būdavo pirmiau. Toks gyvenimas man gana nemalonus. **Kuomet nėra meilės, tai ir niekas nemiela.**

Kitos moterys žavi mane labai greit. Viena moteris, kuri nemyli savo vyro, man labai krito į širdį. Ir taip ją įsimylėjau, kad iš širdies ir minčių negaliu jos išvarytį, nors tą viską stengiuosi nugalėti. Ji vadina mane gyventi su ja: ji mes savo vyra, o kad aš mesčiau žmoną. Man tas labai sunku padaryti, nes dar riša mane vienas mano vaikas, ir nenoriu ardyti pradėto gyvenimo, nors jis dabar man virto kentėjimu.

Ar nėr kokių būdų, kad būtų galima ta pamirusi meilė iš grabo prikelti? Esu dar jaunas 27 metų amžiaus, nenoriu tokiose aplinkybėse leisti savo gyvenimo.

Malonėkite, daktare, šį mano skundą patarti per "Darbininkų Žodį," už ką būsių jums dideliai dėkingas.

Atsakymas

Jūsų, brangus Drauge, laiškas labai svarbus. Iš jo šį tą turėtų įsitėmyti daugelis. Jūsų laiškas gražiai, logiškai sudėtas, kalba jis stačiai nuo širdies. Tai yra tikrai sugniaužtos širdies skundas. Ieško jis išeities iš tokios tvankios būklės. O išrišti klausymą nelengva. Taip čia daug priklauso nuo žmogaus temperamento, protinio nusistatymo, dvasinės nuotaikos, bendro išsilavinimo, asmenybės.

Tikrai, Drauge, tai yra "meilės pinklės." Šeimyniniame arba šiap poros gyvenime yra daugybė tokių, kaip jūs nurodėt, "mažmožėlių," kurie įžeidžia **estetinę** vyro jausmų dalį. Tokie mažmožėliai ne jums, Drauge, vienam, bet labai daugeliui vyrų, kultūringesnių vyrų, pamažėl apgesina meilę. Ir tokių mažmožėlių **moteris turi vengti.** Ot tai ir bėda su dauguma mūsų moterų. Jos visaip ir gana vikriai, taktingai, švelniai elgiasi, manipuliuoja, kol vyrą savęspi prisijaukina. Paskui apsiveda. O jau apsivedę moterys pameta savo **moterišką meilės meną.** Apsileidžia, nelabai ko paiso: juk jau apsivedę, tai kam čia, girdi, da tų "maliodijų," meilumų, dalikatnumų... O čia ir klaida. Apsukri ir sumani moteriškė turi nuolat ir visaip "žavėt" savo vyrą, kad ir po vestuvių. Ji turi vengti tokio elgėsio, kuris gali įžeisti vyro **estetinį jausmą.** Žinoma vyras irgi privalo vyriškai reaguoti, būti nuolat meilužis, romantiškas, kaip kad ir prieš apsivedimą. Daug galėtų mūsų moteraitės pasimokinti kad ir iš tokios knygos, kaip **"Patarimai Moterims ir Merginoms apie Lyties Dalykus,"** Dr. Wm. J. Robinson— o vyrai irgi iš tos pačios knygos ir kitos to paties autoriaus knygos: **"Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus."**

Dabar apie Jūsų, Drauge, nuotikį. Dėja, "pamirusi meilė iš grabo prikelti" nebegalima. Nėr ko ir pastangų dėti. Vis viena išeis tik kančios. Ir taip nuodyti visą gyvenimą nėra prasmės. Ir niekas nepriverčia. Ir vaikui būtų didelis slogutis. Geriausiai netrukus **persiskirti.** Vaiką galėtų auginti ar ta ar ta—apie tai galima susitarti. Bet taip pačioj jaunatvėj tūnoti moraliniam karste nėra prasmės. Maželiau tų represijų, susivaržymų. Tai nėra gamtos įstatymai, o tik žmonių įsigyvenę papročiai.

Darbi Akim

Girdėjau, nekurie draug susirūpinę del mūsų laikraščo turinio. Tai esą perdaug suc šinėjes ir likęs beveik social-d mokratinis laikraštis, tod kad palankesnėj formoj kalb ma apie social-demokratin minties darbininkus.

Tai neteisinga mintis. Jeig laikraštis virsta labiau masini jeigu pasiekia platesnes srov darbininkų ir su skirtingom mintimis darbininkų ir jeig pasitarnauja padarymui pl taus veikimo prieš fašizmą, t laikraštis atlieka organizat riaus rolę.

—o—

"Darbininkų Žodžiui" padid jus, pasidarė vietos ir įvaire nių raštų talpinimui. Dailiosio literatūros skyrius ir "Pipirn čia" virsta patraukiančia skaityti visokių įsitikinimų da bininkams. Šale jų telpa rašt pagrindiniais gyvenimo klaus mais ir įvykių žinios. Reiški beskaitančiam vieną, po aki stovi ir straipsniai, kuriais ve kime reikia vaduotis.

—o—

Palankus kalbos tonas su k tokių įsitikinimų darbininkai dar nereiškia, kad laikraštis ne teko savo politinio nugarkaulio Priešingai, įgyjama tvirtesni politinis nugarkaulis.

Ko dar stokuoja, mano su pratimu, tai daugiau konstruk tyvės kritikos reformizmo idec logijos, klasių bendradarbiavi mo ideologijos. Ta kritika tur būti ne šmeižianti asmenis, ku rie turi reformistinius įsitikini mus, o parodanti plačioms ma sėms, sykiu ir tokių minčių sa vininkams, kaip jos pasitarnau ja turčiams, kaip jos neša blė dį beturčiams.

—o—

Didesniam plote svietas mar gesnis! Taip yra ir Montreale Vieni darbuojasi, esamas orga nizacijas augina ir tvirtina kai jos yra. Kiti tveria jose laiki nus komitetus irgi vardan or ganizacijos "tvirtinimo." Til kokiais išrokavimais pastarie siems dengtis marksistais?

KADRŲ A

Mūsų organizacijos, jų komi tetai ir atskiri nariai labai daž nai skundžiasi del stokos kad rų (vadovaujančių draugų) i asmeninių negabumų. Bet ar ti draugai kada nors susirūpin auklėjimu kadrų, ar stengias nugalėti tuos sunkumus, kuri trukdo auklėjimui kadrų? P pirmo nepasisekimo darbe, nu moja ranką ir palieka tą dar bą paskelbdamas, kad tam dar bui negabus. Įsigilinimą ir pri siruošimą prie kokio nors dar bo nejvertina. Jie mano, ka esanti organizacijose vadovau janti draugai-ės tapo tokiais kokiu nors stebūklingu būdu Tai klaidinga nuomonė.

Mūsų vadovaujanti draugai ės, kurie jau stovėdami vadovy bėje ir dar ruošiasi svarbes niems darbams, jie ilgai ir sun kiai ruošėsi, kad galėtų naudin gesnį darbą atlikti darbininkų klasei. Jiems nekartą teko ap svaigti nuo pavargimo vieną ar kitą darbą atliekant pirmu kart. Jie nekartą raudo su prie šingos nuomonės asmenimis be diskusuodami. Po nepasisekimų grįžę namo, dažnai ištisas va landas knisdavosi po knygas ieškodami argumentų, ar tikro įsitikinimo viename ar kitame klausime. Jie negailėjo paauko ti laiką dalyvavimui įvairiuose susirinkimuose. Pasiėmę kok nors darbą organizacijoje pir moje vietoje stengdavosi paty išsidirbti tam darbui planus sumobilizuoti talkininkus i darbą vadovauti. Viską pasi ruošę veikimui, dar patikrin savo planus pas tvirtesnius po litiniai draugus ir priėmę rei

Darbininko Akim Žiūrint

Girdėjau, nekurie draugai susirūpinę del mūsų laikraščio turinio. Tai esą perdaug sudėšinėjęs ir likęs beveik social-demokratinis laikraštis, todel, kad palankesnėj formoj kalbama apie social-demokratinės minties darbininkus.

Tai neteisinga mintis. Jeigu laikraštis virsta labiau masinis, jeigu pasiekia platesnes sroves darbininkų ir su skirtingomis mintimis darbininkų ir jeigu pasitarnauja padarymui plataus veikimo prieš fašizmą, tai laikraštis atlieka organizatoriaus rolę.

—o—

"Darbininkų Žodžiui" padidėjus, pasidarė vietos ir įvairesnių raštų talpinimui. Dailiosios literatūros skyrius ir "Pipirničia" virsta patraukiančiais skaityti visokių įsitikinimų darbininkams. Šale jų telpa raštai pagrindiniais gyvenimo klausimais ir įvykių žinios. Reiškia, beskaitančiam vieną, po akia stovi ir straipsniai, kuriais veikime reikia vaduotis.

—o—

Palankus kalbos tonas su kitokių įsitikinimų darbininkais, dar nereiškia, kad laikraštis neteko savo politinio nugarkaulio. Priešingai, įgyjama tvirtesnis politinis nugarkaulis.

Ko dar stokuoja, mano supratimu, tai daugiau konstruktyvės kritikos reformizmo ideologijos, klasių bendradarbiavimo ideologijos. Ta kritika turi būti ne šmeižianti asmenis, kurie turi reformistinius įsitikinimus, o parodanti plačioms masėms, sykiu ir tokių minčių savininkams, kaip jos pasitarnauja turčiams, kaip jos neša blėdį beturčiams.

—o—

Didesniam plote svietas margesnis! Taip yra ir Montreale. Vieni darbuojasi, esamas organizacijas augina ir tvirtina kaip jos yra. Kiti tveria jose laikinus komitetus irgi vardan organizacijos "tvirtinimo." Tik kokiais išrokavimais pastariesiems dengtis marksistais?

"Darbininkų Žodis" virsta visos Kanados lietuvių veikimo širdimi, kur sueina gyslos iš visų kampų ir srovių. Tačiau "laikinų komitetų" organizatoriams būtų lengviau ant širdies, kad laikraštis nebūtų tokiuo. Kuomet laikraštyje nuolatos pasirodo eilės naujų bendradarbių, tai laikinų komitetų iniciatoriai retkarčiais pasirodo tik su kritikos raštais, ir visai nieko su nauja kurybine, kitų traukimo jėga prie bendro varomo darbo.

—o—

Šaukimas visos Kanados lietuvių kongreso šiandien yra svarbiuoju dalyku. Tokiame kongrese turėtų atstovauti ne tik visos esamos lietuvių organizacijos Kanadoje, socialistinės, religinės, ekonominės ir kultūrinės, bet ir nuo kolonijų, kur dar nėra organizacijų, bet yra lietuvių, iš kempių, nuo farmų ir t. t.

Kongreso šaukimui turėtų paimti iniciatyvą Montrealas, kaipo didžiausia lietuvių kolonija. Vieta irgi geriausia būtų Montreale. O laikas, tai, kada bus pakankamai apdiskusuota reikalingumas kongreso. Tas gali nusitęsti iki viduriui ar į antrą pusę vasaros.

—o—

Lietuvos valstiečių kovų rėmimas, antifašistinių kalinių rėmimas, reikalavimai atsteigimo spaudos ir žodžio laisvės su liaudies rinkta demokratine valdžia Lietuvoj, tai mūsų visų pareiga, kurios laukia mūsų giminės ir klasiniai broliai Lietuvoje. Mes neturėtume pasilikti kurčiais ir nejautriais į jų šaukimą.

Šio uždavinio atlikimui geriausia atsakytų visuotinas Kanados lietuvių kongresas.

—o—

Išmetus kairįjį sparną iš "Naujosios Gadynės" dalininkų, likusiųjų vadovybė puolėsi "Naujienų" globon. Dabar "Naujienos" savo špaltose laisvai globoja nuo kairiųjų apsivaliusią skloką.

Žagaras

KADRŲ AUKLĖJIMAS

Mūsų organizacijos, jų komitetai ir atskiri nariai labai dažnai skundžiasi del stokos kadrų (vadovaujančių draugų) ir asmeninių negabumų. Bet ar tie draugai kada nors susirūpino auklėjimu kadrų, ar stengiasi nugalėti tuos sunkumus, kurie trukdo auklėjimui kadrų? Po pirmo nepasisekimo darbe, numoja ranką ir palieka tą darbą paskelbdamas, kad tam darbui negabus. Įsigilinimą ir prisiruošimą prie kokio nors darbo neįvertina. Jie mano, kad esanti organizacijose vadovaujanti draugai-ės tapo tokiais kokiu nors stebūklingu būdu Tai klaidinga nuomonė.

Mūsų vadovaujanti draugaiės, kurie jau stovėdami vadovybėje ir dar ruošiasi svarbesniems darbams, jie ilgai ir sunkiai ruošėsi, kad galėtų naudingesnį darbą atlikti darbininkų klasei. Jiems nekartą teko apsvaigti nuo pavargimo vieną ar kitą darbą atliekant pirmu kart. Jie nekartą raudo su priešingos nuomonės asmenimis bediskusuodami. Po nepasisekimų grįžę namo, dažnai ištisas valandas knisdavosi po knygas ieškodami argumentų, ar tikro įsitikinimo viename ar kitame klausime. Jie negailėjo paaukoti laiką dalyvavimui įvairiuose susirinkimuose. Pasiėmę kokį nors darbą organizacijoje pirmoje vietoje stengdavosi patys išsidirbti tam darbui planus; sumobilizuoti talkininkus ir darbą vadovauti. Viską pasiruošę veikimui, dar patikrina savo planus pas tvirtesnius politinìai draugus ir priėmę reikiamus pataisymus leidžiasi darban. Baigę darbą daro peržvalgą. Patyrimus tuojaus stengiasi perduoti kitiems draugams. Vėliau susitikus su panašiu darbu deda savo energiją, kad patobulinus tą darbą. Proletariniai rašytojai, kalbėtojai, organizatoriai netapo tokiais viena diena. Rašytojai iš kart parašė trumpas, žargoniškai išdėstytas žinias. Kalbėtojai pirmu kart nepasakę pusę sakinio, dažnai užraudę turėdavo atsisėsti susirinkimo akyvaizdoje; organizatoriui pirmuosius uždavinius atliekant atrodo, kad pusė jo laiko ir energijos nuėjo veltui. Bet jis nenusiminė, o įtemptomis savo jėgomis tęsė pradėtąjį darbą.

Darbininkų revoliuciniam judėjimui vadus auklėja ne patogi mokykla, bet audringas gyvenimas, išmargintas sunkumų nugalėjimu, persekiojimais, kalėjimais, trėmimais ir kt.

Darbininkų klasė įvertina savo kadrus, bet mažai deda pastangų jų auklėjimui, del ko ir jaučiamas badas kadrų.

Politinio lavinimosi mokyklėlės, tai erškečiuoto kelio kirtėjos į panaikinimą nuolatinio trūkumo kadrų. Jų lankymą turėtų laikyti pareiga kiekvienas darbininkų klasės narys.

Pasaulio genialūs darbininkų vadai labai įvertino kadrus. Draugas Stalina pastebėjo: **"Nuo kadrų viskas priklauso;"** draugas Leninas apie priruošimą kadrų, rašė: **"Reikia ruošti žmones pašvenčiančius revoliucijai ne vienus tik liuosus vakarus, bet visą savo gyvenimą,"** apie svarbumą rašė: **"Be ištirtų, profesionaliai paruoštų ir išėjusių ilgą mokyklą vadų, puikiai susitarusių vienas su antru, yra negalima šių laikų visuomenėje atkakli kova nei vienos klasės."**

Tvirtinkime, dauginkime ir palaikykime darbininkų klasės revoliucines jėgas, auklėdami kadrus.

Mont. P. L. M. Mokinys

Burys Chicagos Biznierių Nuoširdžiai Remia "Darb. Žodį"

Padėkos Žodis

Rengimo komitetas dėkoja visiems, kurie tik prisidėjo su kuo nors del rengto vakarėlio "Darbininkų Žodižui", vasario 15 d., Hollywood svet. Žemiau seka vardai ir adresai biznierių, kurie prisidėjo daugiau ar mažiau.

Pirmiausia reikia paminėti tai svetainės savininką J. Jušką, 2417 W. St.. Jis davė svetainę už dyką. Antras tai drg. Adomaitis, 1142 S. Canal St. Jis davė 12 kvortų degtinės, vertės $16.00. O kiti aukoję: A. Drobis, 1142 W. 76 St., davė gėrimų vertės $3.00; K. Budris, 21710 W. St., davė gėrimų $2.-00 vertės, o drg. A. Grigas 7200 S. Cambell ave., davė mėsos arti dviejų dolerių vertės. Drg. Drobienė iškepė skanių piragaičių. Progres Furnuture Co., 3224 So. Halsted St., pagarsino per radio visai uždyką. Patartina jų nepamiršti, reikalui esant pasipirkti rakandų.

Bendras komitetas iš ALDLD 1-mo apsk. ir LDS 2-ro apsk. taria širdingai ačiu visiems, kurie tik prisidėjo mažiau ar daugiau, vieni aukodami, kiti ateidami į vakarėlį. Nors buvo didelis šaltis ir žmonių mažai buvo, bet kurie atėjo, tai labai linksmai laiką praleido. Vieni kitiem pirko valgyt ir gert, tai ir išpirko beveik visas aukautas dovanas. Tas sudarė ir pelno del "Darbininkų Žodžio" virš $20.00. Dar kartą komitetas taria didelį dėkui, kurie parėmė virš minėtą vakarėlį.

Komiteto nariai:

S. Juška, E. Drobienė,
A. Juris, O. Dijokienė,
A. Deikienė.

Fašistinėj Lietuvoj

Lietuvos liaudis taip tapo suvaržyta, kad ji nebeturi žmogaus teisių, joje grįžo baudžiavos laikai—vergija. Jai atėmė vienintėlį balsą, kuris buvo duotas balsuoti rinkimuose. Lietuvoj Smetoną rinko ne liaudis, bet keli jo draugai. Kaž kaip kreiva akim ir užsienis į tai žiūrėjo, nes užsienio diplomatai atvirai pasakė: "Lietuvos prezidentas nėra teisėtas, jį išrinko ne tauta, bet keli jo draugai."

Įvairios partijos laukė rinkimų, bet kaip nusivylė, kai nedavė balsuoti. Iš apskričių paskyrė po kelis aukštos kategorijos valdininkus, kurie turi šiltas vietas, ir jie nuvyko į Kauną—tautos vado rinkti; žinoma, į kandidatus buvo pastatytas vienas Smetona. Liaudis supratus, kad Lietuva yra pastatyta ant bedugnės krašto, pradėjo labiau bruzdėti. Vienas ir tas pats atsakymas, kad reikės ginklu iškovoti prarastą laisvę, —nusikratyti smetoninį jungą.

Šiandien visoki fašistiniai gaivalai pasinaudoja darbo žmonių vaisiumi (žinome Lapėną), nes jie visi valdonai, Smetonos draugai. Jie turi teisę, ginklą, ar kitokį įnagį vartoti prieš liaudį ir jų akimis žiūrint prieš tautos griovėjus.

Esant grobikų rankose Lietuvos tautai, ten ir žmonės begailestingai vargsta. Ūkiai paskendę į skolas, kas metais tūkstančius ūkių del skolų parduoda iš varžytinių. Jei nėra kas nuperka, tai bankai pasiima savo globon ir išnuomuoja, kam nori.

Ne vien ūkiai, miestų namų savininkai paskendę į skolas, bet ir pati valstybė praskolinta. Valstybinių skolų vienam hektarui 400 litų. Daleiskime, jei už valstybines skolas reikėtų parduot visą Lietuvą, tai pirkėjai turėtų mokėt iš kalno už gerą ir blogą žemę po 400 litų vienam hektarui.

Gal kiekvienas nustebęs paklaus, kurgi dingsta pinigai, juk mokesčiai ir dideli, juos sumoka su nuošimčiais, kur miško pajamos, pieno centro ir kitos, valstybė turi milijonus pajamų. Tiesa, bet dvigubai turi išlaidų. Kur? Aiškus atsakymas,—fašistų kešenėje, Smetonos ir "krašto apsaugai" išaikvoja.

Smetona, milžinišką sumą pinigų pasiima kas mėnesį, kuri (kas mėnesį) sudaro apie 20 tūkstančių litų su įvairais priedais: vizitams, užsienio diplomatų pietums ir t. t... Ministerių ir aukštų kategorijų valdininkų didelės algos, kurios sudaro milijonus.

Tiesa, neva mažino algas. Mažų kategorijų valdininkams numažino algas, ir svečių priedų nebegauna. Aukštų kategorijų, netik nesumažino, bet jie gauna ir svečių priedus. Milijonus išaikvoja slaptosios policijos išlaikymui. Viršininkams nėra tikrumoj paskirtos algos, duoda kiek reikia. Nenuostabu, kad vienam apskrityj daugiau špionų, negu visoj Amerikoj šunų.

Ateivė

Graži St. Boniface Draugų Parama Lietuvos Politkaliniams

ALDLD Kanados Veikiančiam Komitetui

Gerbiami draugai!

Prisiunčiu aukų dėl Lietuvos politinių kalinių blanką, kartu ir money orderį vertės $31.15.

SDKLSPD 7 kuopa St. Boniface, Man., paaukavo iš atsargos fondo $5.00 ir surengė šeimyniška vakariuką del pagelbėjimo Lietuvos politkalinių, pelną paskyrė visą, sumoje $22.50, taipgi drg. P. Pūras parinko aukų del Lietuvos politkalinių, surinko ant blankos $3.65. Viso bendrai prisiunčiu $31.15.

Tai graži parama bus Lietuvos politinių kalinių, todel tariu proletarišką ačiu. SDK LSPD 7-tos kuopos nariams ir narėms už gerą pasidarbavimą.

Su draugiška pagarba,

P. Pūras
SDKLSPD 7-tos kp.
Prot. raštininkas

Pasekmės Kapitalistinėje Tvarkoje

Kapuskasing, Ont.—Šių metų vasario 27 d. apie 5 valandą ryte, šešių mylių atstume nuo Kapuskasing'o, francūzo Balange (Balanže) farmoj, visiems dar miegant užsidegė gyvenamas namas. Gaisre žuvo trys vaikai; tėvas, motina ir ketvirtas vaikelis pavojingai apdegė. Nors nelaimingieji šiaip taip išsigelbėjo, bet čia vėl antrą kankynę sutiko, mat, būdami basi, nuogi ir pradegusiomis žaizdomis, neturėjo kur pasislėpti nuo 30 laipsnių žemiau nulio šalčio ir vėjo nešamo sniego. Kito trobėsio arti nebuvo; kitas gyventojas buvo toli. Taip nuogi ir žaizduoti turėjo bristi sniegu, bet esant silpniems, kelionę tęsė silpnai, delto ką tik nesušalo.

Kuomet suėjo į stubą, tuojau apalpo nuo didelių skausmų.

Po pusvalandžio laiko nuo tų žiaurių temperatūros permainų, jų kūnai pasidarė lyg oro pripūsti—ištino. Iš žaizdų pradėjo sunktis koks tai dvokiantis skystimas; kūnai nusimargino kaž kokiomis įvairiomis spalvomis, gi iš jų krutinių veržėsi tik silpnas, duslus dejavimas. Taip vargšai išbuvo pusę dienos be jokios medikalės pagelbos ir tik vėliau buvo nugabenti į ligoninę.

Gal kam neaišku, kaip tai ant farmos nebuvo daugiau jokio trobesio. Dalykas yra tame. Del šalto klimato žemė ūkininkavimui šioj apielinkėj yra netinkama. Homsteadus (Taip vadinasi Kanados naujakurių parcelės) imdavo tik delto, kad ant jų buvo miško. Medžius kirsdavo ir statydavo į popieros dirbtuves, iš to darydavo pragyvenimą.

Dabartiniais laikais, tokioj bedarbėj, kapitalistai nepatenkinti, kad jiems po kojomis maišosi driskiai. Suprato ponai, jeigu badaujanti minia bus mieste, greičiau susiorganizuos ir griebs jiems už kalnieriaus, todel miesto valdžia su "Spruce Falls" baronais pradėjo planuoti, kaip tą pavojingą minią išsklaidyti: sugalvojo gudriai, pašalpą pirmoje eilėje paskyrė vadinamiems farmeriams, o miestelėnams pašalpą sunku gauti. Bedarbiai organizuoto išstojimo neparodė, bet pradėjo bėgti ant farmų, kad tik gavus pašalpą ir atstumti alkį. Greit užpildė šio distrikto homsteadus, bet ir tais homsteadais greit nusivylė, nes pašalpą duoda ant tiek mažą, kad vos gali prasčiausio maisto nusipirkti gyvybės palaikymui. Stubelės pataisyti nėra iš ko; rakandų negali nusipirkti; kurenamų pečių skylės uždengiamos blėta: kartais malkas dedant į pečių blėta pasistumia tai ugnis šoka laukan, del tos priežasties ir Balanžio šeima sudegė. Tai pasekmės skurdo.

Taip šioj aukso šalyj beturčiai gyvena, tai tokia darbininkui gerovė kapitalistinėj sistemoj!

Gal kas pamanysit, kad daug ką ištinka nelaimė, bet kodel turčių tokios nelaimės neištinka? O tai delto, kad šių pelnų sistemoj turčiai, išnaudodami darbininkų klasę, susikrovė didžiausius turtus, įsitaisė geriausius patogumus gyvenimui ir sėdi ištempę pilvus savo palociuose, šaipydamiesi iš darbininkų skurdo.

Todel, darbininke! Mūsų pareiga organizuotis, stoti kiekvienam po bendro fronto vėliava. Tuo mes nušluosime parazitus nuo žemės paviršiaus ir sutversim lygų žmonijai gyvenimą.

J. G—nas

Svečio Žvilgsnis Apie Torontiečius

Laikinai atsilankius į Torontą, teko patirti gabumą ir pavyzdingumą lietuvių, kaipo klasinių veikėjų. Puikiai atliktas darbininkių solidarumo dienos paminėjimas 8 kovo. Perstatytas veikaliukas. Kalbėtoja drg. A.Ylienė, kuri labai teisingai nušvietė moterų darbininkių politinį ir šeimyninį gyvenimą.

Draugės įsigilinimas į savo klasės reikalus, turi būti pakstinimas kitų kolonijų draugėms moterims stoti į veikimą lygiagrečiai su vyrais. Turime išplėsti veikimą už išliuosavimą savo idėjos draugų iš kalėjimų, kurie bekovodami už laisvę pakliuvo į nelaisvę.

Vienintėlis žmonijos išsiliuosavimo kelias, tai kovos kelias. Tik vieningai, vyrai ir moterys, istengsime pasiliuosuoti iš vergijos retežių.

Sudburietis

Poem

SAILOR STEIN

There was a young sailor stein,
Who at the North sea was laying a mine.

The fuse wouldn't work.
So he gave it a jerk.

And they picked up his wach
On the banks of the Rhine.

Toots

YOUTH COLUMN

Editorial

It is essential for the editors to know who write to our Youth Column. We cannot undertake the responsibility of printing anything in our paper, —not that we do not trust anyone but for the purpose that we may either return your letter or maybe we cannot publish it and we wish to notify you of our act.

You should write your full name and address at the top of the letter and your pen name at the bottom or if you care to put your own signature at the bottom. The editor does not give out any names of writers to anyone. Remember we refuse to publish anything without your name on it.

News

Students On Strike in C. T. S.

Toronto, March 9.—(Special to the Youth Column).—Students paraded through the corridors of the Central Technical School to-day carrying placards demanding that they be permitted to go to the school dance. Only the students that took part in the school activities are permitted to go. This is unfair to the students who have no time to take part in school activities.

Smetona Outlaws Lith. Youth Organizations

Kaunas.—The fascists have outlawed the last Liberal-Democratic Youth Organization and new laws deprive the youth of their rights. Not only have these youth organizations been outlawed but also their wealth has been confiscated by the geverment.

Correspondence

TORONTO

The LPYC writers circle held their first meeting on Monday March 9. Bertha Morkis was elected chairman of the circle. First the faults of the Youth Column were discussed. The main one were—uneven column, lack of feature articles, education, sport, stories etc. Changes in the present Youth Column were discused. It was decided that the name "scandal" should not be used but "Here, There and Everywhere" is to take its place. It was suggested that pictures and cartoons be one of our improvements. Several youth were allocated to various jobs such as sports, scandal, social, jokes, education, correspondence etc. The circle also wishis that the LYSC of Montreal would establish such a circle. The very interesting meeting came to a close.

One of Them

Kur Visi Esat?

Up, Up Lithuanian Youth! Awake from that languid state of ease and listlessness. Rise out of oblivion and shine. Gain recognition among the youth of Canada. A whole column seeks your keen attention. Have you not active minds? Are you not proud of your nationality? Prove yourself worthy of note. Write! Write! Poetry, educational topics etc. Does there not lurk in some secret chasm of your mind something of interest to all? Let us all take part—don't wait for the other fellow. Make your column gleam with importance, wisdom and humor. Let it flash and draw approving gaze—Cut—but of insignificance. "In Union There is Strengh."

Grace Marker
Fenwick, Ont.

Many Thoughts of Many Minds By Celebrated Authors

Any people anywhere, being inclined and having the power, have the right to shake off the existing government, and from a new one that suits them better. This is a most valuable, a most sacred right—a right which we hope and believe is to liberate the warld. Nor is this right confined to cases in which the whole people of an existing government may chose to exercise it... A majority of any portion of such people may revolutionize, putting down a minority, intermingled with or near them, who may oppose this movement. Such minority was precisely the case of the Tories of our own revolution. It is a quality of revolutions not to go by old lines or old laws, but to break up both and make new ones.—**Abraham Lincoln Speech in House of Representatives Jan. 12, 1848.**

Do You Know That...

Barbers once treated the sick. People went to them to be bled. This was believed a cure for all ills. That is why barber poles are red and white —red for blood and white for bandages.

Counsel To The Love Sick

By Miss Romantic

Dear Miss Romantic:—

May I partake of your helpful information? A girl of 23 must choose between matrimony and a career, on the one side a great love urges. Will it last? Is it worth forfeiting a career of high honour? Will I not be of greater assistance to mankind by devoting myself heartily to a cereer such as nursing or aiding those who struggle along rock-stewn path of knowledge—"to strive, to seek to find, and not to yield?"

Animus Inscius

Dear A. I.—

You want a career, matrimony, and charity work. 1) Get married. 2) Follow the footsteps of Mrs. Dionne and you will have **high honours.** 3) By having childern they will need nursing and also to be aided along the path of struggle and harship for you know that you are a daughter of a working class parents and you cannot escape. This above will include all your ambitions.

—o—

Dear Miss Romantic:—

I am 35 years of age and I want a man get married me. I am also working steady.

Old Maid

Dear Old Maid:—

Find an unemployed man and tell him you work steady.

Jokes

Aspirin

Profesor—Give me some of that monoacetricacidester of salicylic acid.

Druggist—Do you mean aspirin?

Profesor—Yes, I never can think of that name.

A. Good Joke

Carl—I had a good joke to tell you but you are in no condition to hear it.

Mary—Why?

Carl—If your face lights up the powder will go off.

Toots

Kas Dedasi LIETUVOJ

Kunigai Nori Nusikratyti Sukčiaus Vienuolio

Pereitame "Darbininkų Žodžio" numeryje buvo rašyta, kad vienuolis marijonas K. Banelis mėgino pagelba klastuotų vekselių apgavingu būdu išreikalauti iš A. Puodžiūnienės kelius tūkstančius litų. Jam už tai buvo iškelta byla. Teismas K. Banelį rado kaltu. Apie bylos eigą parašė "Lietuvos Žinios."

Vėliau "Lietuvos Žinios" gavo nuo kunigo Petrausko, Lietuvos marijonų provincialio, laišką, kame dvasiškis tėvelis bažijasi, būk K. Banelis dar nebuvo pilnu iškeptu "švetuoju," bet tiktai kandidatu į šventuosius ir, esą, iš tokio laikraščio skelbimo nukenčia marijonų dvasiškas biznis—marijonų kongregracija.

Kadangi teismas surado, kad K. Banelis suktybę papildė būdamas "šventuoju," tai "Lietuvos Žinios" atsisakė aprašymą atšaukti.

Kuomet Lietuvos dvasiški tėveliai daro slaptas suktybes, tuomet nė viena augštesnė dvasiška ypata prieš tai neprotestuoja, nemėgina šventąjį paliuosuoti nuo šventojo vardo, bet kuomet tos suktybės paaiški visuomenei, tai augštesnieji dvasiškiai tokio šventojo vardą stengiasi padėti į grabą, bet nepaliuosuoja šventąjį nuo pareigų.

Kaip miela būtų kunigėliams, kad fašistinė cenzūra ne tiktai savo, bet ir kunigėlių šventus darbelius užmaskuotų; tuomet Lietuvos šventųjų skaičius dar sparčiau galėtų augti.

Stato Kalėjimus

Raseiniai. — Ilgokai užtrukę del blogo oro sąlygų, šiomis dienomis baigti kalėjimo pristatymo darbai. Fašistinėje Lietuvoje kalėjimai auga, kaip grybai po lietaus, nes teismai darbuojasi sušilę prieš streikuojančius valstiečius. Štai kokia statyba auga Lietuvoje!

Lietuvos Fašistai Baisiai Nervuojasi Del Ispanijos Darbininkų Laimėjimo Rinkimuose

Kaunas. — "Lietuvos Aidas" vasario mėn. 20 dienos laidoje baisiai nerimauja del Ispanijos kairiojo bloko laimėjimo praeituose rinkimuose. Girdi, "į Gibraltarą atvažiuoja daug pabėgelių iš Ispanijos, gelbėdamiesi nuo prasidedančio Ispanijos kairiųjų režimo. Tų pabėgelių tiek privažiavo, kad nebetelpa nei viešbučiuose nei privačiuose namuose. Kiti, nerasdami pastogės, miega automobiliuose."

Smirda Lietuvos fašistams, kuomet jie mato, kad ir jiems patiems tokią patį pirtį ruošia Lietuvos valstiečiai-darbininkai. Nuo darbininkų laimėjimo Ispanijoje bėga visi parazitai automobiliuose, miega puikiuose viešbučiuose, o nuo Lietuvos šėlstančio fišizmo bėga šimtai suskurdusių darbininkų-valstiečių, jie miega giriose, pelkėse. Ispanijos įvykiai džiugina Lietuvos darbininkus-valstiečius, ponams varo didelį kinkų drebėjimą.

Fašisttinių Šulų Teismų Bylos

Kaunas. — Lietuvos spaudos žiniomis, vasario 17 d. Kauno apygardos teismas pradėjo nagrinėti "Lietuvos Prekybos ir Pramonės" banko įsteigėjų ir pražūdytojų bylą. Toje byloje kaltinami stambūs fašistiniai šulai, kaip tai: M. Yčas, J. Šodė, Ad. Prūsas, dr. J. Alekna, J. Grigonis, ir Z. Žakevičius. Teisme pastatytas kaltinimas prieš virš minėtus asmenis, kad pastarieji 1918 metais įkūrę Vilniuje viršminėtą banką ir dar esant vokiečių markei Lietuvos piniginiu vienetu, varė didelį biznį mainymu užsienių valiutos, vėliau sukišo savo geriems prieteliams šimtus tūkstančių litų, nuo ko bankas turėjo subankrutuoti, kame pražuvo milionai litų indelininkų kapitalo.

M. Yčas savo laiku buvo pagarsėjęs lietuvis-patrijotas, caro dūmos narys, Lietuvos liaudies išdavikas. Toje byloje, kaipo liūdininkai, figuruoja A. Voldemaras, ministeris pirmininkas Tubelis ik kiti tautininkų partijos šulai.

Taip gi netrukus prasidės garsioji J. Lapėno byla. J. Lapėnas plačiai žinomas Lietuvos liaudžiai, kaipo pirmo laipsnio apgavikas ir stambus tautininkų partijos šulas. A. Smetonos antroji ranka. Smetona nenorėjo J. Lapėną areštuoti, bet plėčiantis Lietuvos valstiečių streikui, Smetona su nenoru turėjo areštuoti Lapėną, kad išgelbėjus savo kailį.

Apdovanojo Savo Bičiulius

"Lietuvos Žinios" rašo: "Aštuonioliktųjų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių proga resp. prezidentas apdovanojo 483 žmones Gedimino ordenais ir medaliais."

Niekur nėra toki pigus medaliai, kai pas Smetoną. Auga Lietuvos valstiečių-darbininkų kerštas prieš fašistinį režimą, kartu su tuo ir medaliai darbininkų persekiotojams.

Suimti Du Komunistai Su Rotarine Mašinėle, Matricomis ir Atsišaukimais

Kaunas.—Elta praneša, kad vasario 17 d. "saugumo organų" buvo padaryta krata pas Pesę-Leję Bikaitę, gyv. Kaune, Vaisių g-vė 26. Kratos metu pas ją rasta rotarinė mašinėlė su spausdinti paruošta matrica (kliše), kurioje buvo parašytas komunistų atsišaukimas "Į visus Lietuvos darbininkus ir tarnautojus." Tokių paruoštų matricų su įrašytais rašiniais rasta ir daugiau. Be to, rasta daug įvairių komunistinio turinio atsišaukimų ir laikraščių. Tiriant nustatyta, kad tuo rotiatorium ir tąja rašoma mašinėle, į kurią rastas matricas įrašytas tekstas, yra pagaminti ir tie atsišaukimai, kurie prieš kelias dienas buvo išplatinti Vytauto Didžiojo universitete Techinkos ir Teisių fakultetų patalpose. Be to, šiomis pat priemonėmis buvo spausdinami komunistų inteligentų periodinis leidinėlis "Kova" ir Kauno rajono periodinis leidinėlis "Revoliucinis Darbininkas." Bikaitė sulaikyta; ji atsisakė suteikti žinių apie savo užsiėmimą. Drauge su ja sulaikytas pas ją kambaryje tuo metu buvęs pil. Isakas Aronavičius batsiuvis, gyv. Karmelavos g-vė 3.

Fašistai daug kartų buvo paskelbę, kad jie galutinai sunaikinę komunistinį judėjimą. Dažni areštai parodo, kad komunistinis judėjimas sparčiai auga Lietuvoje. Jis apima ne vien darbininkus, bet pasiekia ir universitetą.

Lietuvos Valstiečių Streikas Dar Nebaigtas

"Lietuvos Aidas" rašo iš Šakių: "Esant geram keliui ir gražiam orui, vasario 16 dieną į Šakius privažiavo labai daug žmonių, netik iš apylinkės, bet ir iš tolymesnių vietų. Pasinaudodami tokiu dideliu žmonių suplūdimu, vadinamo streiko "inspiratoriai" įsigeidė patriukšmauti. Pradžią triukšmui davė parvykę iš Vilkaviškio paleisti vasario 16 d. proga keli nusikalteliai. Išlipus jiems iš autobuso, "inspiratoriai" pradėjo šaukti "valio" ir lydimi daugybės smalsuolių slinko prie policijos nuovados bustinės. Administracijos organai prašė, kad minia išsiskirstytų. Nenorėjus iš karto skirstytis, tuoj pribuvo pasienio policija, kuri "triukšmadarius" išsklaidė. Susipratusioji visuomenė ir ūkininkai tokiu streikininkų pasiryžimu vasario 16 d. rimtį ardyti yra pasipiktinę ir reikalauja, kad triukšmo kelėjai būtų tinkamai nubausti."

Tai paprasta Lietuvos fašistų giesmė. Kuomet streikas apima milžinišką didžiumą valstiečių, tai jie vadinami "inspiratoriais," "tamsiais gaivalais" ir kitais garbingais Smetonos išgalvotas "padarais," o žvėriški policininkai ir šnipai, tai fašistų akyse yra ta "garbingoji" pasipiktinus, susipratusioji visuomenė.

Žmonės Krinta Ant Gatvių

"Lietuvos Žinios" rašo: "Nežinomas pilietis apie 38 metų amžiaus vasario 18 d., dienos metu apie 11 val. Aleksote, Antakalnio gatvėj, prie namo 9 nr. eidamas apalpo.

"Atgaivintas pasisakė, kad gyvenąs žaliame kalne, trys dienos kaip nevalgęs ir neturįs pinigų buto nuomai mokėti ir todel namų savininkas norįs jį išvaryti iš buto.

"Paklaustas, kur ėjo, atsakė ėjęs į Kinderiškių dvarą, nes žmonės sakę, kad ten darbo galima gauti."

Tas dedasi ne bolševikų Maskvoj, bet fašistinėj Lietuvoj.

Kam Dovanojamos Lietuvoje Bausmės

Vasario 16 d. proga Smetona amnestavo sėdinčius Kauno kalėjime 4 garsiuosius Klaipėdos krašto hitlerininkus, "neumanininkus." Vieniem sumažino bausmę, kitus galutinai paliuosavo. Matomai Smetona viską daro, kad tiktai geriau įtikus Hitleriui.

St. Thomas, Kovo 13.—Ontarijos ministeris pirmininkas Hepburn pareiškė, kad laikiniai sulaikytas darbas ant vieškelio tiesimo tarpe Sault Ste. Marie ir White River, bus pradėtas vėl. Provincijos valdžia šiam darbui skiria $3,200,000 ir tiek pat duodanti federalė valdžia.

AUKOS

Rockford, Ill.,USA. Iš "Vilnies" Adm. drg. O. Juodaitis prisiuntė auką nuo drg. A. Jaspelk $3.00. Didelis ačiū draugui.

Reading, Pa., USA. Gavome per drg. D. M. Šolomską nuo ALDLD 143 kuopos $6.50.

Fitchburg, Mass., USA. Gavome per drg. D. M. Šolomską nuo ALDLD 78 kup. $1.00.

Hamilton, Ont. Drg. K. Užas atsinaujindamas metams prenumeratą lankydamasis Toronte paaukavo $4.00 mažinos fondan.

Montreal, Que. Drg. K. Velikytė, atsinaujindama metams prenumeratą, prisiuntė aukų $1.05.

Bayonne, N. J., USA. Drg. L. Kirmilienė prisiuntė aukų nuo ALDLD 212 kuopos $4.00.

Fort Wiliam, Ont. Gavome per drg. K. Ginkų drg. P. Pilkio surinktų aukų. Aukavo sekamai: po 50 centų: P. Pilkis, A. Stankevičius ir S. Stankevičius; S. Jasoc 25 c.; J. Vana ir S. Jauner po 20 c.; J. Tomor, S. Pillok ir K. Wlasek po 10 c.; L. Verog 15 c., M. Malinok 5 c. Viso $2.65.

Collinsville, Ill., USA. "Vilnies" Administracija prisiuntė nuo ALDLD 25 kuopos $3.00.

Chicago, Ill., USA. Gavome per drg. S. Jušką aukų nuo AL DLD pirmo apskričio ir LDS antro apskričio iš bendro parengimo $27.50 ir P. V. Burduliai paaukavo $1.00. Viso $28.-50. Kaip draugai rėmė šį parengimą, aprašymą talpiname kitoj vietoj.

Gary, Ind., USA Gavome per drg. V. Blucikis nuo ALDLD 81 kuopos $5.00.

Toronto, Ont. Gavome visą penkinę nuo drg. J. Meldažio per drg. A. Daukantą, $2.00 prenumeratos atnaujinimui metams ir $3.00 aukų. Draugas išpildo vajaus laike duotą pažadą.

Evansburg, Alta. Gavome per drg. J. Chepukaitį drg. A. Piščiko surinktų aukų. Po 20 centų aukavo: J. Chepukaitis, A. Piščikas ir J. Kaminskas; po 10 c.: Skochilas W., Chernecky J., Andrus P., Setny M., Petroski N., Andrus A., Michalica P., Darizs J., Romaniuk S., Shpok J., Ezeck J., Konechne J., Kochavski M., Lusin P. ir Drazniak F.; po 5 c: S. Juntti, Kastun, H. Zaichuk, M. Markuitan, A. Osachuk ir J. Stroinik. Viso surinkta $2.55.

PIPIRNIČIA

Kaip Man Pasisekė Parduoti Savo Darbo Jėgą

Kas kad geri žmonės suteikia pragyvenimui duonos ir da su sviestu. Bet iš kito kešenės misdamas nekaip jautiesi.

Vieną rytą anksti atsikėlęs kulniuoju ieškoti, ar negausiu kur parduoti savo darbo jėgos. Mieruoju skersai išilgai miesto kvartalus, net ir koja per kiaurą padą pradėjo ieškoti išėjimo saulės pamatyti. O pageidaujamų pesekmių vis nėra.

Pamačiau ant šalygatvio stovi trys apskurę bedarbiai ir žiūri į trijų aukštų statomą budinką.

—Ar namą pirkti manote, kad taip žiūrite,—paklausiau.

—Ne, — sako, — diskusuojame, katras turim eiti klausti, ar yra darbo.

—Matote, kad stato namą, tai ir darbo yra.

—Ne tame dalykas. Mes nei vienas nemokame gerai anglų kalbos, o sako, ne anglikų nepriima,—vienas paaiškino.

Aš pasmaukęs savo labriką ant pakaušio priėjau prie furmano ir lietuviškai-žemaitišku akcentu anglų kalboje klausiu:

—Tamsta, furmonai, ar aš čia negalėčiau parduoti savo jėgą?

—Mes čia jokios jėgos neperkame. Bet jeigu turi ką parduoti, tai pas inžinierių, nes jisai visos šios statybos vedėjas,—paaiškino furmonas.

Nueinu į lentų sukaltą raštinę, susirandu inžinierių ir stačiai klausiu:

—Tamsta, aš noriu parduoti savo jėgą.

—Kaip tai?

—Paprastai, man pinigai reikalingi duonai nusipirkti.

—Čia ne marketas, mes nieko neperkam.

—Taip, čia yra marketas, kur yra perkama ir parduodama žmogaus jėga.

Inžinierius žiūri į mane akis išvertęs ir, matyt, įtaria apie mano protą. Aš mislinu, ar tai žioplas žmogus, dar ir universitetą baigęs, nežino kas žmogaus darbo jėga.

Jis reikalauja manęs išeiti iš raštinės. Aš jam statau aiškų klausimą:

—Klausyk, tamsta. Aš turiu sveikus rankų ir kojų muskulus, kurių jėga jums reikalinga prie budinko statybos.

—Aha, tai tu darbo nori.

—Ne, visai darbo nenoriu. Darbas man jokios naudos neduos, o už parduotą jėgą aš gausiu pinigų, kurie man yra reikalingi.

—Bet aš tau tik darbą galiu duoti, —sunerzėjo inžinierius.

—Matote, aš esu teisingas žmogus ir nenoriu meluoti. Darbo niekas nenori. Visi nori gauti pinigų be jokio darbo. Jums darbininkas nereikalingas kaipo žmoguš. Jums reikalinga tik jo jėga pastatymui budinko. O ką jūs neužmokėsite darbininkui už jo darbo jėgą, tai liks jums pelnas—kaip pridedama vertybė. Ar ne tiesa, tamsta inžinieriau.

Inžinierius perleido akimis mane nuo galvos iki kojų ir sako: "Na, gerai, jeigu tu toksai smart, tai eik pas furmaną, lai parodys ką dirbti."

Nueinu pas furmaną, persistatau, furmonas paduoda man tokį lovelį, prie kurio prikaltas pagalys, liepia prikrėsti žvyro su kalkėmis maišytos košės ir nešti kopečiomis ant trečio aukšto.

Prisikrečiu lovį košės, užsidedu ant pečių ir lipu kopečiomis į viršų. Petį spaudžia net sprandas braška. Belipant prisiminė sena pasaka, kaip Jezus Kristus Erodo budelių nukankintas nešė kryžių ant Sinojos kalno ir tris sykius parpuolė. Pežiūrėjau žemyn. Jeigu aš sykį pulčiau, tai galva atsisuktų į kitą pusę. Taigi, Kristus areštuotas ir nuteistas kryžių nešė, o aš iš laisvos valios užsiprašiau kryžių ant savo pečių.

Jurgis Pipiras

Tikrai Apsišvietęs

Viename tautininkų susirinkime Lietuvoj labai inteligentiškas pirmininkas į susirinkusius prabilo sekančiai: "Gerbiami ponai! Prašau nusiimti kepures, užsilaikyti ramiai ir nerūkyti, nes moterų yra, tai labai smirda."

Nepaprasta Teisybė

Juokingiausia priesaika buvo, kada vienas policininkas sekančiai prisiekė: "Areštuotas vadino mane asilu, paskutiniu pusgalviu, baidykle, nuskureliu, beširdžiu, ir tas viskas, aš prisiekiu, yra teisybė."

Surinko **Petrukas Senas**

A. BOGDANOV. VERTĖ PETRAS.

Raudonoji Žvaigždė

FANTAZINIS ROMANAS

(Tąsa)

Netti pažiūrėjo į kronometrą. —Mes atvažiavom, einam prie jų!—pasakė jis.

Dirižablis sustojo, atidarė plačiai duris, šviežio oro srovė įsiveržė į vidų. Švarus žalsvai mėlinas dangus buvo virš mūsų—žmonių minios aplink.

Mennis su Sterniu išėjo pirmieji, jie nešė ant pečių grabą, kuriame gulėjo suledėjęs kūnas žūvusio draugo Letto.

Juos sėkė kiti. Aš ir Netti išėjom paskutiniai ir drauge ranka į ranką mes ėjom per minią žmonių, panašių jiems.

DALIS II

SKYRIUS I

Pas Menni

Aš apsigyvenau pas Menni, industriniam miestelyje, kuris buvo kaipo centras ir bazė cheminės išdirbystės. Visos dirbtuvės radosi giliai po žeme. Paviršutinė miestuko dalis buvo užėmus vidurį parko, kuris apie 10 kvadratinių kilometrų dydžio: jis susidarė iš keletos šimtų namų, kuriuose gyveno dirbtuvių darbininkai, didelės svetainės, centralinio gyvenimo reikmenų sandelio, kuris buvo panašus į mūsų departmentinę krautuvę, ir susisiekimo stoties, kuri rišo cheminės išdirbystės miestuką su išlaukiniu pasauliu. Menni buvo visos cheminės išdirbystės darbų vyriausias prižiūrėtojas ir vedėjas. Jis gyveno arti prie požėminio įėjimo į dirbtuves.

Tas, kas visų pirmiausia mane stebino Marso gamtoje ir prie ko aš negalėjau greit priprasti,—tai buvo raudona augalų spalva.

Rūpestingai Netti propanavo man nešioti tam tikrus akinius, kurie apsaugotų mano akis nuo tos erzinančios nepriprastos mano akims spalvos. Aš atsisakiau.

—Tą pat spalvą turi mūsų socialistinė vėliavą,—pareiškiau aš.—Aš privalau pripras prie jūsų socialistiškos gamtos.

—Jei taip, tai mes užtikrinam, kad ir žemės augaluose ekzistuoja socializmas, tik slaptoj formoj,—pastebėjo Menni. —Žemės augalų lapai turi taip pat raudoną spalvą—tik ji yra padengta stipresne žalia spalva. Užtenka užsidėti akinius, kurie pilnai sugertų žalius spindulius, o praleistų raudonus, ir jūs pamatytumet, kad jūsų laukai ir girios pasidarytų tokios jau pat raudonos spalvos, kaip ir mūsų.

Aš neturiu laiko ir vietos aprašyti tas originališkas augalų ir gyvulių formas ant Marso, jo atmosferą, tyrą, kaip tai skystą, bet turinčią savyje užtektinai oksigenijaus, jo tamsiai žalsvos spalvos gilų dangų su maža saule, dviemis mėnuliais ir su dviemis vakarinėmis ir rytinėmis žvaigždėmis—Venera ir Žemė. Tas viskas—tada keista ir svetima, o dabar gražu ir brangu del manęs—nėra tiek artimai surišta su mano aprašymo užduočia. Žmonės ir jų tarpusaviniai santykiai—štai kas man yra svarbiausio ir tojoj pasakiškoj dekoracijoj jie yra fantaziškiausi ir sunkiausiai suprantami.

Mennis gyveno nedideliam dviejų aukštų namelyje, kurio architektura nesiskyrė nuo kitų. Originališkiausia išvaizda tos architekturos buvo apvalus stogas iš keletos didelių mėlyno stiklo langų. Tuojau po stogu radosi miegamasis ir atilsio kambariai. Marsiečiai būtinai praleidžia poilsio valandas mėlynoj šviesoj, del jos ramumą duodančios veikmės.

Visi kiti kambariai—kabinetas, namų labaratorija, komunikacijos kambarys—randasi žemutiniame aukšte, kurio dideli langai praleidžia laisvai tą neramią raudoną šviesą, kuri atsimušė nuo raudonų parko medžių lapų. Ta šviesa, kuri manyje pirmą sykį iššaukė kokį tai neramumą, marsiečiams yra priprasta kaipo pažadintoja budrumo, naudinga darbo laike.

Mennio kabinete radosi daugybė knygų ir įvairių laikraščių, pradedant nuo paišelio, baigiant fonografo raštu. Virš Mennio rašomojo stalo, kabojo ant sienos paveikslas vidutinio amžiaus marsiečio. Jo veido išžiūra buvo labai panaši į Mennio, bet išraiškos bruožai pasižymėjo kaip tai žiauriai ir net grumojančiai, kitaip negu Mennio, kurio veido išraiška visuomet yra ramios ir tvirtos valios. Menni papasakojo man istoriją šio žmogaus.

Jis buvo Mennio protėvis, garsus inžinierius. Jis gyveno senai dar prieš socialę revoliuciją, epochoje kasimo Didžiųjų Kanalų. Tie milžiniški darbai buvo suorganizuoti pagal jo planą ir vedami po jo priežiūra. Jo vyriausis pagelbininkas, pavydėdamas jam garbės ir galios, pradėjo daryti prieš jį intrygas. Vienas iš svarbiausių kanalų, prie kurio dirbo keletas šimtų tūkstančių darbininkų, turėjo pradžią pelkėse, kurių srytyse viešpatavo nesukontroliuojamos nepaprastos užkrečiamos ligos. Daug tūkstančių darbininkų nuo tų ligų tenais mirė ir tokiu būdu tarpe sveikųjų išsivystė didelis tuom nepasitenkinimas.

Tuom laiku, kuomet vyriausis inžinierius vedė derybas su centraline Marso valdžia kas link pensijų del žuvusių laike darbo šeimynų ir del tų, kurie nustojo sveikatos,—jo vyriausis padėjėjas slaptai vedė agitaciją prieš jį tarpe nepasitenkinusių darbininkų: jis provokavo, kad jie sukeltų streiką reikalaudami perkelti darbus iš tos sryties į kitą, kas nebuvo galima del pačios dalyko esmės, kadangi tuo būtų sugriautas visas tų Didžiųjų Darbų planas, o taipgi prašalinti vyriausį inžinierių nuo vadovystės. Kada tą viską sužinojo vyriausis inžinierius, jis pašaukė pas save padėjėją pasiaiškinimui ir jį ant vietos nudėjo

Laike teismo inžinierius neatsakė į jokius klausimus, bet vietoj to padarė pareiškimą, kad jo pasielgimas buvo teisėtas ir net būtinas. Teismas jį nuteisė ilgiems metams į kalėjimą.

Tačiau tuojau paaiškėjo, kad niekas iš jo pasekėjų negali vesti to gigantiško darbo organizuotės; prasidėjo vagystės ir visiškas darbo pakrikimas, išlaidos pakilo šimtais milijonų, o tarpe darbininkų viešpataująs didelis nepasitenkinimas grumojo persiformuoti į maištą. Centralinė valdžia smarkiai tuom susirūpino ir nerasdama kitokios išeities, skubiai kreipėsi prie įkalinto inžinieriaus, proponuodama jam pilną amnestiją ir sugrąžinimą jo tarnybinės vietos. Jis nuo amnestijos griežtai atsisakė, bet darbą sutiko vesti iš kalėjimo.

Paskirtos juom komisijos skubėjo ištirti padėtį ant vietų, tuo pačiu tarpu buvo prašalinti iš vietų ir atiduoti po teismu tūkstančiai inžinierių ir vedėjų. Darbininkų algos buvo tuojau pakeltos, perorganizuotas jų aprūpinimas maistu, drabužiais ir darbo reikmenimis, darbo planai buvo visi pertikrinti ir pataisyti. Tuojaus tvarka buvo pilnai atsteigta ir gigantiškos mašinos pradėjo dirbti skubiai ir reguliariškai kaipo paklusnus įrankis sugabaus vedėjo.

Kalėjime sėdintis inžinierius ne tik kad vedė visą darbą, bet jis taip pat išdirbo smulkmenišką planą tęsimui to darbo ateityje ir tuo pačiu laiku jis priruošė savo pavaduotoją asmenyje vieno energingo ir talentingo inžinieriaus. Toje dienoje, kada jam kalėjimo bausmė baigėsi, viskas buvo paruošta tokiam laipsnyje, kad tų darbų genijus numatė pilną galimybę perduoti visą dalyką į kitas rankas be jokios bailės apie tų darbų ateities likimą. Momente, kada į kalėjimą atėjo Centralinės valdžios ministeris paliuosavimui to genijaus inžinieriaus, pastarasis savo kameroj atsiėmė pats sau gyvybę.

Kada Menni baigė pasakoti to žmogaus istoriją, jo veidas kaip tai keistai persimainė: jo veido išraiškoje apsireiškė koks tai žiaurumas ir tuo momentu jis visai buvo panašus savo protėviui. Aš žiūrėdamas į jį supratau, ant kiek buvo artimas ir suprantamas jam šis žmogus, miręs keletas šimtų metų tam atgal dar prieš jo gimimą.

Apatinio aukšto centriniam kambary radosi komunikaciniai įrengimai. Ten buvo telefonai ir optiški radio aparatai, kurie perduodavo ir pagaudavo paveikslus iš įvairių distancijų. Vieni aparatai turėjo ryšį iš Mennio gyvenamo namo su komunikacijos stočia, o per ją su visais miestuko namais ir viso Marso planetos miestais. Kiti aparatai tarnavo kaipo ryšis su požemine labaratorija, vedama Mennio. Pastarasis funkcijavo be paliovos: ant tam tikrų stiklų buvo matoma paveikslai apšviestos saulės, kur stovėjo didelės metalinės mašinos ir stikliniai aparatai, o prieš juos dešimtys ir šimtai dirbančių darbininkų. Aš kreipiausi prie Mennio su prašymu, kad jis manę nuvestų į tą labaratoriją.

—Tas yra nepatogu,—atsakė jis.—Ten atliekamieji darbai chemininių sudėčių sudaro labai pavojingą padėtį: nors yra mažmožis prie mūsų apsaugos priemonių, kaip tai pavojaus

Montrealo Žinios

Norėjo Mokytis--Bus Pakartas

Kovo 10 d. Montrealo King Bench teismas nuteisė Joe Abramovich, 17 metų amžiaus jaunuolį, pakarti už tai, kad jis nušovė ginklų dirbėją W. Haynes, š. m. sausio 2 d.

Šio jaunuolio prasikaltimas ir nuteisimas atidengia jaunuolių padėtį kapitalistinėj sistemoj, todel plačiau tenka supažindinti skaitytojus su įvykio istorija.

Joe Abramovich teisme nesigynė prasikaltimą atlikęs. Advokatas ir prasikaltusių jaunuolių gynimo drugijos atstovas prašė atkreipti domę teisėjo į sąlygas, kuriose prasikaltimas papildytas, bet teisėjas R. A. E. Greenshield į tai atsakė: "Šitas jaunuolis apsvarstančiai užsitaisė ginklą ir paleistas šūvis atnešė Haynes mirtį." Toliau teisėjas aiškina, kad jaunuolis turėjęs būti laimingu, nes buvo pasižymėjęs geru mokiniu augštesnėje mokykloje ir baigęs ją jau dirbęs kepykloje už $6.00 sąvaitėje.

Prasikaltėlis, teisme pareikalautas, kad paduotų savo ir prasikaltimo istoriją, jis trumpai ir aiškiai atidengė ne tik svarbesnius momentus, bet ir priežastis, kurios privedė jį prie prasikaltimo, pareikšdamas: "Aš baigiau Baron Byng aukštesniąją mokyklą birželio mėn. 1935 m., ir aš troškau eiti į aukštąją mokyklą (college). Aš dirbau kepykloje už $6.00 sąvaitę ir gautą algą atiduodavau savo tėvui, kuris buvo bedarbis. Aš žinojau Schaeffer mokykloje ir mačiau jį tris kartus preš Haynes nušovimą. Pirmus du kartu jis man pasiūlė būti plėšikais gavimui pinigų del ėjimo į aukštąją mokyklą; aš nesutikau. Trečią kartą, dieną prieš Haynes nušovimą, jis atėjo į kepyklą, kur aš dirbau, ir sakė, jeigu mes gautume kur nors ginklų, tai jis žino, kur juos parduoti galima. Aš sutikau jį sutikti pas mano namus. Jis nusivedė mane į lanę, parodė man ginklus, davė šovinių ir parodė, kaip užtaisyti ginklą. Jis taippat davė mušimui lazdą."

Taip apsiginklavę su Scheaffer abudu nuėjo pas ginklų dirbėją Haynes, ant City Hall ave. Scheaffer nuėjęs į kitą kambarį, kur susikirto su Haynes, ir abudu išsimušė į priešakinį kambarį, kur stovėjo Abramovich. Scheafferr paleido šūvį į Haynes, bet nepataikė. Nepataikęs sušuko, kad Abramovich šautų, jis automatiškai ir paleido šūvį, nuo kurio Haynes be žodžio mirė.

Abudu jaunuoliai tuojau išbėgo. Netoli nuo prasikaltimo vietos J. Abramovich buvo areštuotas, o jo draugas vėliau nusižudė. Abramovich laukia pakorimo gegužio 15 d., įmestas mirties kameroje.

Tai prie ko prieina kapitalistinės sistemos jaunuomenė del neturto. Norėjo mokytis, bet bedarbė jų kilnius troškimus pakreipė į kriminalystės kelią.

K. Angus

Montr. Liet. Sūnų ir Dukterų Pašalp. Draugijos Vajus

Kovo 8 d. draugijos susirinkimas nutarė vesti vajų gavimui naujų narių mūsų draugijon. Vajus prasidės balandžio (April) 1 dieną ir tęsis ligi gegužio (May) pradžiai. Tame laikotarpyje draugijon nariai bus priimami be įstojimo mokesčio. Gyvenanti provincijoje (ne Montreale) turės mokėti įstojimo, bet tik po 50 centų.

Visi Montrealo lietuviai kviečiami stoti šion draugijon, nes jos nariai geriausia aprūpinami nelaimėse. Narys mokėdamas po 50 centų į mėnesį sirgdamas gauna $7.00 pašalpos į sąvaitę, gi mokėdamas po 25 centus gauna $3.50 į sąvaitę. Nariui mirus jo globėjams, ar kam jis nurodo, išmokama: mokantiems į metus 25 centus —$50.00, mokantiems 50 centų —$100.00.

MLS ir DPD nariais gali stoti visi darbininkai, jeigu fiziniai ir psichiniai sveiki, skirtingi įsitikinimai nevaržomi.

Patartina kiekvienam lietuviui darbininkai susirūpinti savo ateitimi, kad būti apsidraudusiems, kad turėti draugų, kurie rūpintusi jūsų likimu nelaimguose atsitikimuose.

Draugijos nariai raginami darbuotis, kad šį vajų padarius sekmingu, kad sumobilizavus plačiausias lietuvių darbininkų mases į vieningą organizuotą kūną, Pašalpinę Draugiją. Norinti gauti aplikacijų kortų kreipkitės pas mūsų draugijos narius, jie jums įteiks.

Abejojantiems mūsų draugijos ekonominiu tvirtumu atsako pats draugijos iždas iš apie $2,500.

Į darbą, draugai ir draugės, gauti bent 100 naujų narių ligi gegužio mėn. pradžiai, kada draugija minės AŠTUONIŲ METŲ GYVAVIMO SUKAKTUVES.

K. K.
Draugijos Sekretorius

Montrealo Miestas Paskendęs Skolose

Kovo 10 d. "The Montreal Daily Star" talpino editorialą apgailestaudama ekonominę miesto padėtį.

Montrealo miesto biudžetas iš $48,000,000. Iš jo $19,662,977 išmokama bankininkams palūkanų už paskolą miestui, kuri dabartiniu laiku susidaro iš $270,343,000.

Miesto taryboje eina ginčai, kaip išvedus miesto biudžetą be nuostolių, bet nenumato jokios išeities pasiliuosavimui nuo nuostolių. Du metai atgal miestas išmokėjo apie $13,000,000 palūkanomis, pereitais metais apie $18,000,00, o šiais metais bankininkams turės išmokėti arti $20,000,000 palūkanomis.

Įvairūs mokesčiai smaugia miesto darbininkus ir smulkius savininkus. Ant įvairių pirkinių uždėti mokesčiai, smulkūs savininkai brenda skolon. Leidimai perengimams nebepajėgiami apmokėti. O tuo tarpu didieji biznieriai žeriasi milioninius pelnus. Pavyzdžiui Sun Life apdraudos kompanija pereitais metais padidino savo turtą virš $40,000,00, o įvairių mokesčių išmokėjus tiktai virš $1,000,000.

Nereikia politiko, kad atskyrus, kas neša mokesčių naštą ir palikti atsakomingais už miesto skolas.

K. Angus

Menininkų Sąryšio Svarbus Susirinkimas Montreale

Meno grupės šaukia platų susirinkimą meno reikalais. Bus laikoma prakalbos, visoki pranešimai ir diskusijos.

Kviečiame dalyvauti kuodaugiasia lietuvių.

Susirinkimas įvyksta kovo 23 d., 8 val. vakare, rytiečių salėje, 2114 Frontenac Str.

Šaukia: **Sąryšio Valdyba**

Pranešimas

Montreal, Que.—ALDLD 137 kuopa rengia masinį mitingą kovo mėn. 22 d., 2 val. po pietų, po antrašų, 1182 Soulanges Str.

Kalbės žymesni kalbėtojai temose: Apšvieta—neįkainuojamas darbininkų turtas ir organizacijų reikšmė darbininkams. Apart prakalbų, bus ir programa, kuri susidės iš: duetų, monologų, deklomacijų ir kitokių gabalų.

Tad kviečiame lietuvius darbininkus atsilankyti kuoskaitlingiausiai.

Įžanga veltui.

Kviečia

ALDLD 137 kuopos Valdyba

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos (CLDL) Lietuvių skyriaus narių mėnesinis susirinkimas įvyks,penktadieny, kovo (March) 20 d., 8 val. vakare, Pointsančaliečių salėje, 1182 Soulanges St., Montreal.

Visi nariai kviečiami dalyvauti ir atsivesti savo draugus į šį susirinkimą, nes bus svarbūs klausimai aptariami, kurie liečia ir neorganizuotus darbininkus.

Kviečiame.

Skyriaus Valdyba

Sudburiečiai Nesnaudžia

Sudbury, Ont.—Šiame mieste gyvena nemažas skaičius lietuvių. Daugelis dirbančių nikelio kasyklose. Yra nemažas būrelis ir bedarbių. Dabartiniu laiku naujų darbininkų į kasyklas neima. Nežiūrint skirtingų pažiūrų, lietuviai tarp savęs sugyvena draugiškai. Daugelis priklauso prie pašalpinių draugijų, Toronto ir Montrealo. Šios dvi pašalpinės draugijos kuopos sugyvena draugiškai. Nors kol kas dar neprieita prie bendro veikimo, bet tikimasi, kad ateity ir to atsieksime. Abiejų pašalpinių draugijų skyrių pastangomis sutverta dramos sekcija, kuri žada aptarnauti abiejų draugijų skyrius.

Vasario 9 d. buvo surengtas koncertas trečios kuopos naudai, kuriame publikos dalyvavo apie porą šimtų. Kuopai liko gryno pelno $20.10. Statytas veikalas "Moterims Neišsimeluosi." Vaidintojai roles atliko gerai, ypač draugės: Kazakevičienė, Stylienė, Ramoškienė ir Tamašauskienė.

Netolimoj ateity dramos sekcija ruošiasi pastatyti kitą veikalą Montrealo pašalpinės draugijos skyriaus naudai. Laikas bus garsinamas per spaudą, sekite visi sudburiečiai.

Parengimo Kom. Narys

Tikri Vergijos Laikai

Hale, Ont. Newaygo Timber Co.—Dabartiniu laiku čia popiermalkių išvežimo sezonas. Įvesta tokia skubinimo sistema, kad silpnesniam darbininkui nėra galimybės dirbti. Jeigu tik neišveži 25 kordų į dieną (8 X 4 X 4 pėdas), tuojau gauni tinginio vardą ir vilko bilietą. Delei paskubos kenčia žmonės ir gyvuliai. Dažnai nelaimės įvyksta. Sausio 28 d. traktoristo pagelbininkui, kabinant lenciūgą prie traktoriaus, traktoriaus ratas pagavo darbininko koją ir nulaužė žemiau kelio. Už keliolikos minučių pribuvo trokas, bet vieton skubiai vežti ligonį su sulaužyta koja, prikabino dar 16 kordų malkų su ketveriomis rogėmis ir taip povaliai vežė 13 mylių iki gelžkelio, ligonį ant pagalių paguldytą. Atvežus vėl laukia, traukinys neina. Motorkaru vežti 32 mylias iki gydytojo ir ligoninės žiemą peršalta ir kompanijai daugiau išlaidų. Taip ligonis išgulėjo dvi dienas, kol pasiekė pagelbą.

Daug darbininkų gauna ir mirtį del tokio "rūpinimosi" darbininkais. Kiek sveikatą suardo ir invalidais ant visados palieka!

Dirbame po 12 ir 16 valandų į dieną. Vasario 15 d. trys darbininkai buvo priversti dirbti iki 11 val. nakties prie 37 laipsnių šalčio. Ryte jie jau susirgo, nebeišėjo darban. Bosai, žinoma, juos apšaukė tinginiais ir išvarė iš darbo.

Tas viskas dedasi del mūsų pačių kaltės, del neorganizuotumo. Gėda čia dirbantiems darbininkams duotis taip išnaudoti. Turime stoti į Miškų Darbininkų Uniją ir kitas darbininkiškas organizacijas, kurios rūpinasi darbininkų reikalais. Tik kada būsime organizuoti, kaip vienas kūnas, tik tuomet priversime bosus skaitytis su darbininkais, kaip su žmonėmis, o ne kaip su gyvuliais.

Ten Dirbantis

A. Morkis

AMERIKOJE

Įspudžiai Iš Maršruto Po Suvienytas Valstijas

(Tąsa)

Grįžtame su Abeku į Chicagą tą patį vakarą, tai yra apie antrą ar trečią valandą, o anksti ryto reikia su Andriuliu važiuoti į Rockford, Ill., nes po pietų prakalbos.

Pribūna Bacevičius su Šarkiūnu, paima mudu į mašiną ir kaip bematant, į 3-4 valandas, jau vietoj. Čia rengiamos šturmingos prakalbos net šešių draugijų, kuriose buvo kalbama ir vienybės tarp ALDLD ir LDD klausimu. Žmonių prisirinko gana daug. Galima pažymėti, kad iš mano matytų atsibuvusių susirinkimų kitose vietose šis buvo didžiausias.

Drg. Bacevičius kalbėjo vienybės tarp ALDLD ir LDD klausimu. Man pradėjus kalbėti, pirmininkas ir Bacevičius priminė, kad kalbėčiau kuotrumpiausiai, nes po prakalbų bus diskusijos vienybės reikalu. Po diskusijų beveik vienbalsiai pasisakė abiejų draugijų nariai už vienybę. Tai pagirtinas reiškinys lietuvių darbininkų tarpe Rockforde. Pavakarieniavę pas draugus Petronius susėdę į Šarkiūno mašiną grįžome vėlokai naktį.

Pernakvojęs pas drg. Andriulius, pasiekiu "Vilnies" raštinę ir iš čia, kaip ir kariško štabo, vėl į visas puses. Sausio 14 dieną buvo rengiami debatai tarp E. Browderio, komunisto, ir Thomaso, socialisto. Didžiuiė Ashland auditorija—telpa 10,000 žmonių—buvo perpildyta klausytojais. Garsiakalbiai buvo išvedžioti į viršutines, šonines ir apatines sales, kur taipgi buvo pilna žmonių. 7 valandą vakare jau buvo perpildyta, daug netilpo, turėjo grįžti. Tikietų kainos buvo nuo 40 centų iki $1.00. Buvo diskusuojamas klausimas, kuriuo keliu darbininkai turi eiti.

Pernakvojus pas draugą Milerį, "Vilnies" administratorių, anksti ryto jau traukiu linkui stoties ir iš ten į Springfield, Ill. Pasiekiu po trijų po piet. Tai kelionė 200 mylių. Vakare buvo rengiamos prakalbos ALD LD pastangom. Žmonių susirinko gražus burelis. Išdėščius linotipo reikalingumą, draugai parėmė. Su vienu bedarbiu mėginome atlankyti keletą biznio įstaigų, bet pasekmes turėjome nekokias; vienas biznierius mėgino mane išbarti už tai, kad rūpinuos "svetimais" reikalais. Bet tas biznierius nepasakė darbininkams, kam jie rūpinasi jo reikalais, kurie jiem yra svetimi. Atlankėm keletą darbininkų stubų, bet neradom nieko namie, todel pertraukėm, kol pradės rinktis iš dirbtuvių ir mainų. Pasitarę su draugu Singaila nutarėm šaukti susirinkimą į gazolino stotį. Taip ir padarėm. Susirinko virš tuzino draugų ir sužinoję apie Kanados darbininkų laikraštį ir jo reikalą įsigyti linotipą, suaukavo keletą dolerių ir susidėję bendrai užsiprenumeravo "Darbininkų Žodį" į tą stotį. Springfielde viso aukų gauta $15.80 ir pora prenumeratų. Šis miestelis nedidelis, tai minkštosios anglies mainos.

Atsilsėjus pas draugus Lagūnus ir vėl anksti ryto atgal į Chicagą. Sausio 17 vėl prakalbos Chicagos vakarinėj daly—Brighton ir Marquette Park. Su draugu Jonikiu pasiekiam Gramanto svetainę. Prisirinko apypilnė svetainė. Jonikis išduoda raportą iš atsibuvusio kongreso prieš karą ir fašizmą Clevelande pradžioj sausio. Susirinkę sužinojo iš mano kalbos, koks didelis reikalas kanadiečiams turėti nuosavą linotipą, sumetė $7.00.

Sekančią dieną su drauge Grigiene "krečiame" to distrikto biznierių "kešenes," ir atlankome draugus. Gavome pasėtinai gausią paramą ir keletą skaitytojų. Brighton Park ir Marquette Park aukų gauta $32.50 ir trys skaitytojai sumoje $6.25. Draugai Grigai nuoširdūs žmonės, vartojo savo mašiną ir gazoliną ir dar nuo savęs paaukojo $5.00. Ir dar ne viskas—draugė Griglenė dalyvavo beveik visose "Darbininkų Žodžio" prakalbose ir susirinkimuose, kurios atsibuvo Chicagoj, ir visur draugė paaukavo po dolerinę. Tai jų auka didesnė tris sykius, negu penkinė.

Draugės Skeberdytės pridėtas darbas prie "Darbininkų Žodžio" vienas iš svarbiausių, kadangi ta draugė yra gavusi

(Bus daugiau)

užsinuodyjimo nematomais spinduliais ar eksploiodavimo, bet tačiau tas pavojus kartais įvyksta. Jūs tuo neprivalot rizikuoti, kadangi jūs pas mus esat vienintėlis asmuo kaipo žemės atstovas ir nieku nepavaduojamas.

Mennio namų labaratorijoj radosi tik tie aparatai ir metalai, kurie buvo reikalingi jo asmeniško ištyrimo.

Karidoriuj apatinio aukšto, prie lubų kabojo orinė gandola, į kurią bile laiku gali sėsti ir važiuoti kur tik nori.

—Kur gyvena Netti?—paklausiau aš Mennio.

—Dideliam mieste, nuo čia dvi valandos oro kelionės. Tame mieste randasi mašinų išdirbystė su keliomis dešimtimis tūkstančių darbininkų ir Netti tenais turi daugiau medžiagos savo mediciniškoje profesijoje. Čionais mes turim kitą gydytoją.

—O ar mašinų fabriką apžiūrėti yra man leistina?

—Kodel ne, ten negrumoja joks pavojus. Jei jūs norit, mes galim rytoj ten važiuoti.

Taip mes nutarėm.

SKYRIUS II

Fabrike

Apie 500 kilometrų į dvi valandas, buvo skridimo greitis, dar nepasiektas net mūsų geriausių elektrikinių gelžgkelių... Apačioje greitai keitėsi man nežinomi ir keisti gamtos vaizdai, kartais pro mūsų šalį pralėkdavo keisti paukščiai. Saulės melsvi spinduliai žibėjo ko kia tai keista šviesa atsimušę ant stogų ir keistos architekturos bokštų. Upės ir kanalai spindėjo kaip metaliniai kaspinai, jos davė akim poilsį, nes buvo tokios pačios, kaip ir mūsų Žemės. Štai tolumoje pasirodė didelis miestas, kuris radosi prie mažo ežero, o pačio miesto vidurys buvo perskirtas kanalu. Gandola sumažino greitį ir kaip paukštis skriedamas aplink pradėjo leistis žemyn prie gražaus namelio—namelio, kur gyveno Netti.

Netti buvo namie ir jis su džiaugsmu mus pasitiko, sėdo į gandolą ir mes skridom į fabriką, kuris radosi už keletos kilometrų, kitoje pusėje ežero.

Penki milžiniški trobėsiai, kryžiškai sustatyti, atrodė kaip vienas: jų sienos ir lubos pusiau globiškos formos buvo padarytos iš švaraus stiklo, kurios laikėsi an keletos dešimtų stulpų. Mes sustojom prie didžiojo centrinio namo, prieš dideles duris, kurios užėmė visą tarpeklį nuo stulpo iki stulpo, tai yra 10 metrų pločio ir 12 metrų aukščio. Keletas porų bėgių ėjo pro duris ir dingo namo viduj. Kuomet įvažiavom į namo vidų, tai ten atrodė, kad nėra jokių aukštų, nes visos lubos, sienos ir grindys buvo stiklinės. Gigantiškos mašinos su man nežinomu mechanizmu, rodėsi buvo kokie oriniai tilteliai, sujungti daugybe keltuvų ir laiptų.

Nei dūmų, nei suodžių, nei smarvės, nei dulkių. Tyram švariam ore, mašinos apšviestos gera šviesa dirbo ritmiškai. Jos piovė, abliavo, gręžė didelius gabalus geležies, aluminijaus, nikelio ir vario. Keltuvai, panašūs gigantiškoms rankoms, lengvai važinėjo; didelės platformos vaikštinėjo pirmyn ir atgal nešdamos į vietas reikalingą medžiagą; ratai ir transmisijos rodėsi, kad stovi vietoje nejudėdamos. Ne jėga ugnies ir garo, bet daug tvirtesnė jėga elektros buvo dvasia šio pavojaus pilno mechanizmo.

Pats mašinų užėsis, kada ausys prie jo pripranta, atrodo beveik į kokią tai meliodiją, išskiriant tuos momentus, kada krinta darban paleistas kūjis keletas tūkstančių tonų sunkumo, sudrebindamas viską aplink.

Šimtai darbininkų vaikštinėjo tarpe mašinų miško, bet nei jų žingsnių, nei balsų nebuvo galima girdėti toje užėsio jūroje. Jų veiduose nebuvo jokio įtempimo rūpesnio, išskiriant ramią įžiūrą; jie atrodė beesą moksliniai tėmytojai-žingeiduoliai, kurie tarsi nedalyvauja to darbo operavime, o paprastai jie tik interesuojas pamatyti, kaip dideli metalo gabalai vežami tam tikrų platformų pataiko į geležinius glėbius tamsių milžiniškų siaubūnų, kurie paskiau juos kočioja per savo galingas gerkles, gniaužo savo sunkiomis tvirtomis geležinėmis rankomis, piausto ir gręžia savo žibančiais aštriais nagais, o paskiau išmeta į elektrikinius vagonėlius, kurie veža kiton pusėn jau formoje gražių mašinų dalių, padarytų kokiam tai paslaptingam tikslui. Atrodė visai natūrališkai, kad šie plieniniai siaubūnai nelietė tų mažų tėmytojų su didelėmis akimis, kurie su pasitikėjimu vaikštinėjo tarpe jų; tas buvo paprasta kas link jų silpnumo, tas buvo patvirtinimas, kad tos aukos nėra vertos tų gigantų grūmojančios jėgos. Nebuvo galima pastebėti ir matyti tuos siūlus, kurie rišo silpnas žmonių smegenis su nesugriaunamais mechanizmo organais.

Kada mes išėjom iš to namo, mūsų vedėjas užklausė, ar mes norėtume matyti kitus fabriko skyrius ar manytume pailsėti. Aš daviau proponaciją poilsiui.

—Aš mačiau mašinas ir darbininkus,—pasakiau aš,—bet aš jokiu būdu negaliu pats sau įsivaizdinti paties darbo sutvarkymo, jo organizuotės. Štai ką aš noriu jūsų atsiklausti.

Vieton atsakyti, vadovas nuvedė mane į didelį kubinės formos namą, kuris rados pačiam centre. Apart jo buvo dar trys panašūs tokios pat formos namai. Jų juodos sienos buvo padengtos eilėmis blizgančių baltų ženklų, paprastai tai buvo lentelės darbo statistikos. Aš jau pažinojau marsiečių kalbą ant tiek gerai, kad galėjau suprasti, kas ten buvo surašyta. Ant pirmosios lentelės, kuri turėjo No. 1, buvo štai kas:

"Mašinų produkcija turi kasdien 968,757 darbo valandų perviršių, tame skaičiuje yra 11,325 valandos patyrusių specialistų."

"Šiame fabrike yra perviršius 753 d. v., iš to skaičiaus 29 d. v. patyrusių specialistų."

Ant lentelės No. 2, buvo parašyta:

"Drabužių industrija reikalauja 392,685 d. v. kas dien, iš jų—21,852 d. v. patyrusių mechanikų del specialių mašinų, 7,852 d. v. šiaip specialistų."

"Avalinės išdirbystės reikalauja 79,360 d. v. iš jų"... ir t. t.

"Rašomųjų reikmenų industrija—3,078 d. v."... ir t. t.

Panašios buvo lentelės No. 3 ir No. 4. Sąraše darbų skyrių buvo sužymėta net vaikų prieš mokyklinis ir mokyklos mokinių miesto ir kaimų gyventojų sveikatos stovis ir t. t.

—Kodel tad darbo perviršius mašinų industrijoj yra tik bendrai, o darbo pareikalavimas pacituotas taip smulkmeniškai? —paklausiau aš.

—Yra tas labai suprantama, —atsakė Menni:—per šias lenteles reikalinga vesti darbo padalinimas; tas reikalinga tam, kad visi matytų, kur ir kiek trūksta darbo jėgos. Tada žmonės, turėdami palinkimą dviems profesijoms, išsirenka tą skyrių, kuriame yra reikalaujama daugiausiai darbo jėgos. Bet užtenka pranešti aiškias skaitlines darbo perviršiaus tik tame skyriuje, kur jis pasirodo kad viso to skyriaus darbininkai galėtų jaustis tą perviršių ir savo palinkimą pakeitimui profesijos.

Laike mūsų pasikalbėjimo aš pastebėjau, kad keletas skaitlinių ant tų lentelių pranyko ir jų vietas pavadavo naujos.

Aš paklausiau, ką tas reiškia

—Skaitlines jie keičia kiekvieną valandą,— paaiškino Menni:—laike vienos valandos keletas tūkstančių žmonių pareiškia savo norą pereitį nuo vieno darbo prie kito. Centralinis statistinis mechanizmas kiekvieną momentą registruoja tą ir kiek vieną valandą elektrikinė srovė išnešioja jų komunikaciją į visas puses.

—Bet kokiu būdu centralinis statistikų biūras — institutas nustato tas perviršių ir trūkumų skaitlines?

—Apskaičiavimo institutas turi visur savo agentus, kurie tėmyja akyliai produktų išsiuntinėjimą iš sandelių, o taipgi produktų produkciją visuose fabrikuose ir darbininkų pasikeitimo iš vieno darbo į kitą skaičių. Tuo būdu jie aiškiai žino, kiek ir ko reikalinga būtinai produktuoti nustatytam laike ir kiek darbo valandų bus tam reikalinga sunaudoti. Po to institutas išskaičiuoja skyriais skirtumą tarpe esamos ir būtinos kiekybės, o paskiau praneša apie tai kiekvienon vieton. Tada srovė savanorių tuojaus atstato lygsvarą.

—Ar produktų suvartojime nėra jokio aprubežiavimo?

—Visai ne: kiekvienas ima kas jam yra reikalinga ir kada jis tik nori.

—O ar yra reikalaujama kas nors panašaus pinigiškam atsiskaičiavimui, ar kokiam užtikrinimui apie atliktą darbą, ar pažadams jį išpildyti savu laiku ar kaip tai?

—Nieko. Mūsų laisvas darbas niekados nereikalouja to: darbas yra prigimtas reikalas visuomeniškai išauklėto žmogaus, o įvairios rūšies formos (ar slaptos ar viešos) priverstino darbo yra mums visai nereikalingos ir net kenksmingos.

—Bet jei produktų suvartojimas yra visai neaprubežiuotas, tad ar nėra galimas supuolimas pareikalavimo vienos rūšies produktų ant tiek daug, kas galėtų sugriauti visus tuos statistiškus pirm laiko išskaičiavimus?

—Žinoma kad ne. Individas gali suvalgyti kokio nors valgio du syk, tris syk daugiau, negu kad paprastai žmogus sunaudoja, arba jis gali keisti per dešimtį dienų dešimtį kostiumų drabužių, bet visuomenė iš 3 milijardų žmonių neturi vienodo palinkimo tą ar kitą produktą supuolamai vienodai vartoti. Tokie supuolami pareikalavimai niekuomet nepasitaiko ir

(Bus daugiau)

KASNAUJO TORONTE

Visi Toronto Lietuviai Ateikite Išgirsti Debatų

Kovo 22 dieną, sekmadieny, 2 val po pietų, 6 Denison ave. Suvienyto Fronto komitetas ruošia debatus.

Debatuos V. Raila ir A. Frenzelis, temoje: "Ar yra skirtumas tarpe fašistinės ir proletarinės diktatūros" (Dabar Sovietų Sąjungoj).

Užkviečiame visus Toronto lietuvius atsilankyti. Debatuose išsiaiškins daug klausymų, kurie iki šiol buvo neaiškūs. Užtai svarbu visiems dalyvauti.

Suvienyto Fronto Komit.

GRAŽUS VAKARĖLIS

Kovo 22 dieną, sekmadieny, 6 Denison ave. yra ruošiamas vakarėlis su gražia programa.

L. P. J. Kliubas, jaunuoliai suvaidins dviejų veiksmų komėdiją auglų kalboje.

Dramos grupė perstatys vieno veiksmo dramą "Draugas" ir vieno veiksmo komediją "Dvidešimts Minučių." Tai labai juokinga komedija, vaizduojanti Sovietų Sąjungoj įvykį vedybų ir perskirų biure.

Tai trys veikalai vienu vakaru.

Užkviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius atsilankyti

Atsilankydami ir paremdami mūsų parengimus padėsite sukelti fondą palaikymui svetainės vasaros laiku.

Pradžia 8 val vakare.

Laisva įžanga.

Dramos Grupė

Dramos Grupė Vaidins "Inkviziciją" Toronte

Kovo 28 dieną, šeštadieny, 6 Denison ave. Dramos Grupė ruošiasi perstatyti 4-rių veiksmų dramą "Inkvizicija."

Tas mūsų draugas, torontietis, kuris parašė dramą "Inkvizicija," būdamas fašistinės Lietuvos kalėjime patyrė ant savęs fašistinės žvalgybos žiaurumus su politiniais kaliniais.

Veikalas "Inkvizicija" — tai gyvas paveikslas Lietuvos žvalgybos veikimo: šnipai, provokacijos, įvairiausi Lietuvos žvalgybos išrasti tardymo ir kankinimo įrankiai. Viską pamatysite "Inkvizicijoj."

Šiandieną tūkstančiai Lietuvos darbo žmonių pereina per fašistų žvalgybos inkvizitorių rankas. Susipažinkite su Lietuvos fašistų žvalgybos "kultūra." Pamatysite ką Lietuvos laisvės kovotojai turi pergyventi savo krašto budelių rankose.

Pradžia 8 val. vakare.

Užkviečiame visus ateiti. Kiekvienas darbo žmogus šį veikalą turi pamatyti.

Dramos Korespondentas

K. D. A. L. Morkūno Skyriaus Narių Domei

Toronto, Ont.—Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Morkūno Skyriaus narių mėnesinis susirinkimas atsibus antradienį, kovo 24 dieną, 8 val. vakare, 6 Denison ave.

Bus išduotas raportas iš atsibuvusio kovo 13-14 dienomis KDAL tarptautinio bazaro ir kiek mūsų skyrius bazarui prisidėjo. Po susirinkimo bus referatas temoje: "Savęs Apsigynimas Teisme." Tema įdomi ir visiems darbininkams reikalinga žinoti. Todel visi nariai stengkites patys dalyvauti ir simpatikus atsivesti.

Valdyba

Siuvėjų Susirinkimas

Kovo 20 dieną, penktadieny, 8 valandą vakare, atsibus lietuvių dresmeikerių susirinkimas 256 Spadina Ave. Visi dresmeikeriai kviečiami atsilankyti. Yra svarbių reikalų apsvarstymui.

Valdyba

Iš ALDLD Toronto Kuopos Veikimo

Š. m. kovo 8 d. lietuvių svetainėje 6 Denison Ave. įvyko ALDLD 162 kuopos mėnesinis susirinkimas. Susirinkimas prasidėjo gana neskaitlingu narių skaičiumi, gal vien todel, kad nauja 1936 metams valdyba daugiau laikosi punktualumo, negu pirmiau buvusios valdybos. Daugybė narių įpratę visą valandą vėluotis, pavėlavo ir šį kartą tik, dėja, geras skaičius dienotvarkės punktų jau buvo apsvarstytas. Pravartu draugams-ėms priminti sekančiais mėnesiai, kad mūsų pareiga žinoti ne tik ką svarstome, bet ir kas reikalinga svarstyti.

ALDLD yra didžiausia lietuvių darbininkų apšvietos organizaciją, kuri kiekvieni metai gauna vis naujų jėgų. Ši organizacija leisdama netik naudingą darbininkams literatūrą atlieka milžinišką darbą darbininkų organizavimuisi, bet jos kuopos kiekvienais metais per savo narius sukelia tūkstančius dolerių klasinių darbininkų kovų fondan.

Šiuos svarbius organizacijos tikslus privalėtų atsiminti ne tik esamieji jos nariai, ar stojanti į ją, bet ir visi kiti lietuviai tuo, kad jų pareiga dirbti ir būti toje organizacijoje kaipo aktyvūs, naudingi darbuotojai, o ne kaipo pasyvūs temytojai.

Dabar eina draugijos vajus gavimui naujų narių. Susirinkime paaiškėjo iš drg. vajininkų-ių, kad į kuopą gauta 17 naujų narių. Tad trumpo darbo vaisiai, vajininkai sako: keleriopai padidins tą skaičių.

Dienotvarkės net 17 punktų, vieną po kito, vadovaujant sugabiam pirmininkui, sklandžiai, gyvai ir įdomiai pernagrinėta. Ėjo raportai-raportėliai. Kas dirbo atsidavusiai, pasiryžusiai—plojama katučių, o kas tingiai—su replikomis palydima. Svarbiausias buvo raportas moterų sekcijos. Pasirodė, kad sugabios draugės parengia gana pasekmingus parengimus, tuo užkišdamos svarbiausias finansines spragas. Vyrai, kurių susirinkime dauguma, kurie aktyviai veikė, irgi gana linksmus raportus išdavė.

Po keturių valandų svarstymo, eina dienotvarkė prie pabaigos. Naujuos sumanymuose nutarta dviejų mėnesių pelną palaikyti užsimokėjimui už svetainę vasaros nepelningame sezone. Meno sekcija pranešė, kad jų pastangomis ruošiami scenoje perstatyti trys dideli ir gražūs veikalai. Draugai meninikai stato sau pareigą priruošti rūpestingai veikalus, mum visiem Toronte gyvenantiems lietuviams lieka pareiga atsilankyti į tuos parengimus ir paremti svetainės palaikymo fondą, kartu pasigrožėti menu.

Pabaigoje susirinkimo nutarta po kiekvieno susirinkimo laikyti prolekcijas, kas turi kelti tarp darbininkų apšvietą. Prolekcijas ruošti įvairiomis temomis. Tuo ir baigėsi gana įdomus susirinkimas.

Kuopos Korespondentas

Gelbėkime Kits Kitą

Brangūs Draugai-ės! Mūsų pirmtakūnai, kurie apleidę senąjį kraštą dar prieš kariniais laikais, vyko į šį kraštą ieškoti laimės ir ramios pastogės, buvo blaškomi begailestingo gyvenimo bangų. Jie pamatė, kad čia nėra taip, kaip pas tėtį. Nebuvo kas juos čia užjaustų ir paguostų ištikusioj nelaimėj. Tokiose aplinkybėse jie papuolę pradėjo matyti reikalingumą organizuotis į draugijas, kurios gelbėtų savo narius ištikusioj nelaimėj, ligoj.

Sunku jiems tuomet susiorganizuoti ir palaikyti draugiją, esant tokiam mažam skaičiui lietuvių, vienok pernešė visus sunkumus ir gelbėjo daugeliui nelaimėje.

Dabartiniu laiku naujai lietuvių bangai užplaukus ir skaičius padidėjo, bet ne visi mato tą reiklingumą būti draugijos nariais, kurioje nelaimei ištikus gautų pagelbą. Daugelis neįvertindami kas juos laukia rytoj, numoja ranka, gi tuos centus, kuriais užmokėtų duokles į draugiją, praleidžia betiksliai. Aš pats žinau net tokių, kurie stovėjo draugijoj, bet metę per nesupratimą—šiandien gailisi. Siunčia laiškus pas pažįstamus ir prašo pagelbėti; beabejo niekas neatsisako, tik būtų daug geriau, kad gautų ne kaip aukas, o kaipo pagelbą iš draugijos.

Neapsilenkdamas su pareiga priminsiu, kad dabartiniu laiku Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos eina vajus, tai yra, įstojimas į draugiją pusė kainos. . Užtat kreipiuosi į visus lietuvius ir lietuves panaudoti šią progą įstojant į draugiją iš ko turėsite neįkainuojamą naudą. Taipgi kreipiuosi į Toronto lietuvius-es, kur egzistuoja SDKLSPD 1-m kuopa, įvertinti organizacijos svarbą, kurioje bendromis jėgomis yra gelbstima nelaimėj ištiktas kiekvienas, nežiūrint nei jų religinių nei politinių įsitikinimų. Be to, reikia pasakyti keletą žodžių apie mūsų vajininkus, kurie kaipo kuopos rinkti draugai-ės perstatyti darbininkams draugijos svarbą, neatsako į šį klausimą kaip turėtų būti. Kaip kurie iš jų neįvertina tos užduoties, kurią kuopa uždėjo Iš geriausių vajininkų reikia paminėti drg. J. Linarta, kuris gavimui naujų narių į draugiją pereina ir nepereinamas sienas, trumpiau tariant—nugali visas kliūtis. Negalima sakyti, kad kiti nesidarbuoja. Darbuojasi visi, tik ne tiek kaip turėtų būti, atsižvelgiant į kolonijos didumą Toronte, gavime naujų narių.

Tad, draugai, vajininkai ir vajininkės, baigiantis vajui įtempkite jėgas, kad iki pirmai dienai balandžio, iki pasibaigs vajus, padvigubintume naujų narių gavimą, už ką jums bus dėkinga ne tik draugija, bet ir tie, kurie į ją įstos.

J. P.
SDKLSPD 1-mos kp.
Sekretorius

Sekmingas Bedarbių Susirinkimas

Kovo 10 d. bedarbių susirinkime dalyvavo apie 600 žmonių, salėje kampas Ossington ir Dundas gatvių. Susirinkimą atidarė kunigas F. C. French, su poteriais, užgirdamas bedarbių organizavimąsį. Salė buvo gauta veltui iš kunigo.

Kalbėjo miesto kontrolierius W. D. Robbins išrokuodamas, kiek miestas išleidžia pašalpoms. Po 85 c. esą miestas skiriama našlaičių užlaikymui, bet neįstengė tas ponas išaiškinti, kodel gaunama tik po 9 c. į dieną jų užlaikymui iš 85 centų. Gyrėsi, kad visiems rendas apmoka, o iš publikos pasipylė pareiškimai, kad jau po tris mėnesius renda nemokama. Tas pats buvo ir su klausimais apie siuntimą darbams ant farmų už $5.00-$10.00 mėnesiui, apie vergijos kempes ir t. t. Viską patelsino, kad federalė valdžia neduodanti pinigų.

Matant, kad dalykas neina ponų pageidaujamon pusėn ir kontrolierius negali patenkinančiai atsakyti bedarbių klausimus, kunigas pasiūlė visus skundus duoti bedarbių komitetui. Ant ko sutikta.

Taip liko ponai priversti pripažinti bedarbių komitetą ir skaitytis su juo. Komitetas išrinktas iš 20 asmenų. Jo pareiga paliko rūpintis penkto wardo bedarbių reikalais.

Publika pageidavo išstoti kalbėti ir 5 wardo aldermaną J. Leslie, bet jo neateita į susirinkimą, nors buvo prižadėjęs.

J. Goberis

KAM TARNAUJA KUNIGAI

Flanders, Ont.—Nesenai atsilankė į mūsų kempę du kunigai, laikė pamaldas ir sakė pamokslą. Kad pritraukti daugiau darbininkų prie savo maldų, išpradžių gražiai pagriežė, padainavo keletą dainų ir šiap juokų pripasakojo. Tik po to pradėjo šventas giesmes giedoti, pamaldas laikyti ir pagaliaus pamokslą pasakė. Ragino darbininkus melstis, prašyti malonių iš dievo, o jis, kaipo geraširdis, jas suteiks.

Siūlyjo knygelių pirkti, kurias skaitant dievas apsaugosiąs nuo susižeidimų miške. Darbininkai gerai žinodami, kaip įvyksta susižeidimai, pradėjo juoktis iš to.

Kunigų atsilankymas mūsų kempėj sukėlė daug diskusijų, iš kurių matėsi, kad dauguma darbininkų jau mato, kam kunigai tarnauja ir kokiais tiklais po kempes važinėja. Jiems rūpi palaikyti darbininkus nežinystėje, sulaikyti nuo organizavimosi ir apsaugoti kompanijų pelnus darbininkų vargais ir iškaščius. Nei vienu žodžiu neprisiminė, kad čia darbininkai dirba už visai menką algą, nenurodė, kaip gauti didesnes algas.

Mūsų kempės darbininkai neorganizuoti ir gauname vos po $26.00 mėnesiui. Turime ir susipratusių darbininkų, kurie praveda pasekmingai darbininkiškus vajus, pav.: "The Worker," "Darbininkų Žodžio" ir kitų tautų darbininkiškiems laikraščiams bei klasių kovoms.

Susilauks greitai kunigėliai, kad nebegalės važinėti po kempes, kaip jau yra nekuriose kempėse.

M. Juozas

Fašistai Turėjo Bėgti Iš Mitingo

Letbridge, Alta.—Kovo 8 d. vakare 4 valandą po pietų, įvyko mainierių masinis mitingas. Publikos buvo viršaus šimto. Tame mitinge kalbėjo ponas Tyžuk, atviras fašistas, buržuazinis agentas. Kalbėdamas pareiškė, kad "Hitleris ir Mussolinis išgelbėjo darbininkus iš purvo." Tas ponaitis darbininkų organizacijas vadina "purvu," pats purvas būdamas. Minėtas fašistas savo kalboje labai šmeižė Sovietų Sąjungą ir jos tvarką. Melavo, būk tai bolševikai išplėšė visą ukrainiečių valstiečių turtą, būk tie palikę be maisto miršta badu.

Daug ką būtų primelavęs, jei ne draugai ukrainiečiai, kurie pasipiktinę atviromis fašisto melagingomis kalbomis užprotestavo. Tuomet ponaitis apimtas baimės puolėsi prie lango: jį išmušdamas manė prasišalinti, bet tas nepavyko, nes priešingoje pusėje buvo stambaus drato sietas, ten ir užsibaigė be jokios pasekmės fašisto mitingas.

Mes, draugai, matydami atvirus fašistų išstojimus, turim stoti į darbininkiškas organizacijas. Mes esam priversti; ar mes norim ar nenorim, bet mus gyvenimas verčia tai daryti. Kada mes būsim organizuoti, tada mes būsim stiprūs ne tik išvyti fašistinius agentus, bet ir lengvai prašalinsim fašistinį pavojų, kaip kad yra prašalinę tuom kart kitų nekurių šalių darbininkai. Kada mes būsim organizuoti, tada fašizmui dirvos nebus, o tą atlikę mes turėsim galimybę eiti prie pagerinimo savo būvio—šviesesnės ateities.

Vargo Vaikas

Hamiltiniečiam Mylintiems "Abrozėlius"

Perskaičiau hamiltonietės korespondenciją, kurioje nurodoma, kad Hamiltone randasi simpatizuojančių darbininkų idėjoms, bet nėra kam darbuotis, niekas jokio darbo nenori apsiimti, išskiriant kelias drauges, kurios visados darbuojas: neužsiima su abrozėliais. Tas gal bus faktas.

Klausymas, del ko neapsiima tokio svarbaus darbo? O gi štai kas: tie šventi "abrozėliai," čirvukai, bubninukai ir pokeriuks, tai priežastis, kuri atitraukė draugus nuo to darbo, kurį minėjo draugė Doveikienė. Tai, draugučiai hamiltoniečiai, sarmata su tokiais papročiais; nedaug esam ir tie negalim susitvarkyti; o antra, dar nepadoru, kad draugas iš draugo nori paskutinius centus iškazyruoti; tai labai blogas įpratimas pas tokius draugus.

Na, draugai, pagalvokite patys, ar jūs iš to pasiliksite turtingesni? Jeigu per naktį nemiegate ir iškaziruojate iš draugo penkinę ar dešimtke, su kuria traukiate namo, ar toli su tuo apeisite savo nelaimes? Vienas iš dviejų, arba eisi namo su draugo gal paskutiniais centais, arba keikdamas save ir savo draugus, kad tave apkazyravo ant visos sąvaitės uždarbio, kurį taip sunkiai turėjai uždirbti. Prie to dar turėsi nemiegojęs eiti į darbą, kuriame iš priežasties "abrozėlių" gali susilaukti nemalonumų. Tai tikrai žalingas, nesveikas ir neapgalvotas elgėsys.

Patariu hamiltoniečiams tuojaus mest tuos šventus jūsų "abrozėlius" ir užpildykit tą spragą, kurią jums minėjo drg. D-nė, tai jausitės daug laimingesni ir turėsite laiko atlikti savo pareigą, kurią mes kiekvienas turime saugoti, kaip savo akį. Dar kartą tariu, meskit tuos "abrozėlius" į pečių, o jų vieton imkit plunksną ir knygą, iš ko padarysite ne tik sau, bet ir visam darbininkų judėjimui naudą.

Patyręs Hamiltoniečius

M. Guoba

Lietuvon

(Tąsa)

Faktai patys už save kalba. Hitleris turi apetitus ne vien užgrobti Lietuvą, bet ir kitas mažąsias tautas, tarp jų ir Čekoslavakiją. Kodel ant Čekoslavakijos nenaudojo tokios ekonominės blokados, kaip ant Lietuvos? Už tai, kad Čekoslavakijos liaudis nėra taip sudemoralizuota, kaip Lietuvos. Čekoslavakjiai dar pasaulis negali primesti, kad ji varžo tiesioginiai tautines mažumas. Smetoninio fašizmo pasekmėje Lietuvoje matome dažnai rengiamus ant žydų pogromus. Smetoninis fašizmas trokšta ir Klaipėdos krašto darbininkus komunistinių pažiūrų pūdyti Lietuvos kalėjimuose, tai daug lengvesnė Hitleriui priekabė pulti Lietuvą, negu kitas kaimynines valstybes ir naudoti ekonominę blokadą ir dar galu gale Lietuva liko kalta pasaulio akyse. Turėjo Smetona atitraukti fašistinius nagus nuo Klaipėdos. To pasekmę matome šiandien aiškiai. Klaipėdos krašte įsistiprino hitlerizmas. Didžiojoj Lietuvoj tūkstančiai valstiečių krito nuo ekonominės blokados. Jeigu nepasidarbavimas smetoninio fašizmo, tos ekonominės rietenos veikiau būtų buvę išgyvendinta.

Paskutinėmis žiniomis, girdime iš Lietuvos, kad Vokietija nuima nuo Lietuvos ekonominę blokadą ir džiūgauja smetoninkai, kad jie laimėjo, Vokietija buvo priversta nusileisti ir pabrėžia, kad yra pesekmė Sovietų Sąjungos taikos politikos. Sustiprėjo Sovietų Sąjungos vedamas taikos blokas, tai Vokietija pasijuto bejėgė. Taip tas tiesa, bet kodel smetonininkai visuomet silpnina tą taikos bloką, o visuomet stiprina hitlerinį plėšikišką bloką taikydami į Lietuvos gyvenimą grynai hitlerinės tvarkos formas.. Kodel Lietuva pirmiau negalėjo panaudoti tokios politinės krypties, kurioje Hitleris nebūtų galėjęs panaudoti ekonominės blokados? Argi negalėjo? Aiškus dalykas galėjo, bet smetonininkai, vesdami Lietuvą Mussolinio-Hitlerio pramintais takais, jokiu būdu valstybės taikos politikos negali suderinti su humanistine Sovietų Sąjungos išorine ir vidujine politika. Sovietų Sąjunga trokšta taikos su kaimynais, skelbia viduje visoms tautoms lygybę, naikina išnaudojimą žmogaus žmogumi, o Lietuvoj skiepyja tautų neapikantą, ūgdoma parazitų gaujos misti iš svetimo darbo. Tiktai kuomet gręsia galutinas fašistinis bankrotas, tai šiek tiek ir jie pakrypo, kad apsaugoti laikinai savo kailį. Sovietai žino, kokiais išrokavimais jie krypsta prie jų, bet jiem rūpi neapsaugoti fašistus, bet palaikyti pasaulyje taiką, kad apsaugojus žmones nuo skerdynių. Taipgi puikiausiai žino, kad ateis laikas, kiekviena tauta su veltėdžiais apsidirbs. Tad jeigu Lietuvą būtų turėję savo rankose tokie žmonės, kuriems rūpi ne savo kišeniai, bet krašto žmonių būklė, būtų išvengę tos didžiosios Lietuvos žmonėms nelaimės — ekonominės blokados, kaip kad išvengė Sovietų Sąjunga nuo Japonijos ir kitų imperialistų.

Taip, santykius gal ir atsteigs su Vokietija per vieną valandą Lietuvos ir Vokietijos diplomatai susitikę Berlyne ar kitur kokiam viešbutyje, bet paties tikrojo gyvenimo, tų liūdnų valstiečiam pesekmių atsteigti fašistiniai diplomatai nepajėgs. Argi gražins tą turtą, kurį pardavė iš varžytinių? Ar nubrauks bankai Lietuvos valstiečių skolas? Ne! Ne tiktai turto Lietuvos valstiečiam negražins, kurio pardavė už dešimtis milionų litų, bet bankai ir toliaus pardavinės iš varžytinių valstiečių turtą, žemę ir šaudys, šimtais teis ilgiems metams į katargą, visus tuos, kurie trokšta išvengti baisių tų ekonominės blokados pasekmių.. Nejaučia tos ekonominės blokados pasekmių Lietuvos ponai, bet valstiečiai; kur tiktai nepasisuksi, tai ją supranta, kaipo atsisveikinimą su jų bočių palikimu ir perdavimu į rankas Vailokaičių, Lapėnų ir kitų vadinamų "tautiškų" parazitų.

Kaip ėjo valstiečių atsisveikinimas su turtu, matysite iš valdžios paduotų duomenų vadinamam Pasauliniam Lietuvos Kongresui. Eksportas 1930-1935 metų laikotarpyje krito nuo 337.7 iki 147.2 milijonų litų, arba 56%. O importas—nuo 312.4 iki 130.7 milijonų litų, irgi 55.6%.

Šie duomenys parodo, kaip masiniai turėjo atsisveikinti nuo jiems reikalingiausių dalykų. Suprantama, kad iš pardavimo gautų pinigų milijonai plaukė Lapėnam ir kt.; importu daugiausiai irgi naudojos valdininkai pirkdami sau ir žmonoms užsieninius dalykus. Taipgi iš to eksporto ir importo mažai papuola valstiečiam ir darbininkams, tad sumažėjimas per pusę nereiškia, kad visos liaudies apyvartos galimybė sumažėjo pusiau, bet jeigu paimsime domėn padidėjusias dvigubai ir daugiau tautinių valdininkų algas (tiktai ne tarnautojų), tai ir rasime tose statistikose šunį užkastą, kad valdininkų pirkimo galė nesumažėjo ant 55%, bet pakilo daugiau šimto nuošimčių, o valstiečio-darbininko pirkimo galė sumažėjo ne ant 55%, bet 500% ir daugiau. Jeigu pirmiau metras gelumbės buvo lygus centneriui rugių, tai dabar ūkininkas turi duoti 7 centnerius rugių.

Dabar toliau pažiūrėkime, kiek Lietuvos valstiečiai yra skolingi bankams. Bendrai apyvartoje pinigų buvo 1935 metais liepos 1 dieną 106 milijonai litų, o bankų ir įvairių kredito įstaigų paskolos siekė 400,371,400 litų. Tiek tai buvo išdiskontuotų vekselių, ipotekos ir kitokių paskolų. O tose bankose buvo žmonių, kurie turi pasidėję bankose 113 milijonus (tai bankininkų valdininkų, tik ne valstiečių ir darbininkų) ir ir valstybės 73 milijonai. Kas sudarė netoli 207 milijonų litų. Tad matome, kad likusieji netoli 200 milijonų yra bankų nuosavybė, susidedanti iš visokio pavidalo popierių, už kuriuos bus parduodamas daugiausiai valstiečių turtas.

(Bus daugiau)

Madridas.—Automobiliu važiuodami fašistai šaudė į socialistų seimo atstovą Jiminezą Asua, beeinant jam iš savo buto, tačiau nepataikė.

Tokio, Kovo 12.—Japonijos valdžia areštavo japonus dirbusius Sovietų pasiuntinybės įstaigoj Japonijai, kaipo kalbos vertėjus.

Paryžius, Kovo 12.—Vokietijos karo lėktuvai skraidė virš Francijos parubežinės dalies.

Belgradas, Kovo 13.—Septyni komunistai nukankinti kalėjime. Suimta 200 žmonių, daugelis ir inteligentijos, studentai.

Toronto.—Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos generalis sekretorius, A. E. Smith, išvyko į Bulgariją su Amerikos delegacija politkaliniams ginti.

ONTARIO TABACO CO.
509 Queen St. W., Toronto
Kapoto tabako sv. 70 c.—$1.00
Lapų tabako sv. 20 c.—40 c
Manager: J. Horvath

LIETUVIS ADVOKATAS
Tel. PL 9659 Gyv. CR 0463
J. M .Rosenfeldas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.
20 James St. E. Kambar. 26
MONTREAL, QUE.

NEBŪK ŽILAS
Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB CO. Dt. 2
Box 305, Clinton, Indiana, USA

Ofiso tel: Elgin 9530 Rezidencijos: Howard 5880
JOHN GRUDEFF, B. A.
ADVOKATAS
501 Federal Building, 85 Richmond Str. W., Toronto, Ont.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Steet West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris